

ORTODOKSI

1/20 *viesti*



*Kastaisinko lapseni
kirkon jäseneksi?*

*Luomakunta ja
lähimmäinen*

”Miten kirkkomme voisi auttaa hyvän elämän löytymistä perhesuhteissa?”

31



20

Mitä tapahtuu ponomarikerhossa?



10

Lapsia kastetaan ja jätetään kastamatta osin samoilla syillä.



22

Pyhä Sava on läsnä Belgradissa.

Sisällys

3 Päätoimittajalta

4 Kirkkoherralta

5 Ajankohtaista

8 Kolumni Mikko Punkki

9 Arkena Jokapäiväiset pyhämme

10 Kaste Autuuteen kastettu?

14 Arkena Nuoret valtuutetut aloittavat työnsä

16 Arkkitehtuuri Kirkkomme hiljaiset jättiläiset

19 Русскоязычные страницы

20 Reportaasi Papin ahkerat apulaiset

22 Ulkomailta Belgrad hellii ortodoksituristia

24 Meikäläisiä Johannes Wuorlinna

ARKENA

KANNESSA

25 Pyhänä Tervetuloa kirkkoon

26 Pyhänä Luomakunta ja lähimmäinen

29 Pahat ajatukset Paastoamisen jalo taito

31 Esipaimenelta

33 Svensk sida Processioner med korset

34 Kulttuuri

36 Esirukoilijamme Pyhittäjä Johannes Cassianus

37 Huomenna Tunne kirkkosi

38 Lapset ja nuoret

40 Jumalanpalvelukset ja menot

52 Diakonia tiedottaa

53 Perheutiset

54 Lainatut

55 Ristisanatehtävä

PYHÄNÄ

KANNESSA

HUOMENNA

ORTODOKSI 1/20 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan,
Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja
Tampereen ortodoksisten
seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA:

Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell,
Urpo Uotila, Ville Kiiveri, Anna
Syrjänen-Filppu, Birgit Salmenhaara,
Jonas Bergenstad, Mikko Kuri,
Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen,
Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on
seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse
ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194



ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA
LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI
HARKITEN.

KANSIKUVA: HEIKKI SANTASALO

Mikä vikana uskonnonopetuksessa?

KOULUJEN uskonnonopetus nousi alkuvuodesta jälleen otsikoihin Ylen teettämän mielipidekyselyn myötä. Sen mukaan enemmistö suomalaisista olisi valmis korvaamaan nykyisen oman uskonnon opetuksen ja elämäntutkimustiedon uudella, kaikille yhteisellä katsomusaineella. Keskustelu uskonnonopetuksen muuttamisesta on vellonut jo pitkään. Joissain kouluissa on tehty omatoimisesti kokeiluja, joissa osa uskonnonopetuksesta on toteutettu yhteisillä tunneilla piittaamatta eri uskontokuntien erilaisista opetussuunnitelmista. Lisäksi nykyinen opetusministeri Li Andersson olisi halukas avaamaan elämäntutkimustiedon myös kirkkoon kuuluville, mikä ei nykyisin ole mahdollista.

Pienille uskontokunnille, kuten Suomen ortodoksiselle kirkolle, oman uskonnon opetus on merkittävä oikeus ja arvo, josta halutaan pitää tiukasti kiinni. Ortodoksisen uskonnon opetuksen järjestyksessä on jo nyt vaikeuksia joillain paikkakunnilla, ja uhkana on, että siirtyminen kaikille yhteiseen katsomusaineeseen jättäisi ortodoksioppilaat tyystin vaille oman uskonnon erityispiirteiden opiskelua. Ortodoksien huolen jakavat myös muut vähemmistöuskontojen edustajat.

On aiheellista kysyä, mikä nykyisessä uskonnonopetuksessa on se ongelma, joka halutaan ratkaista. Uskontojen merkitys kansainvälisesti ei suinkaan ole laskussa, päinvastoin. Vahva ymmärrys omasta uskonnosta antaa perustan, jonka varaan voi peilata muita uskontoja. Samalla tavoin

vahva äidinkielen osaaminen antaa pohjan vieraiden kielten opinnoille. Muutama vuosi sitten tehdyn tutkimuksen mukaan ortodoksioppilailla ei ole juuri halua ja siirtyä elämäntutkimustiedon tunneille tai yhteiseen katsomusaineeseen. Oppilaat arvostavat oman uskonnon opetusta ja pitävät sitä tärkeänä.

Länsimainen ja eurooppalainen yhteiskunta pohjautuu tukevasti kristinuskolle ja sen arvoille. Näyttääkin siltä, että muutoshalut uskonnonopetuksen ympärillä kumpuavat yleisestä maallistumiskehityksestä, jossa uskonnon näkymistä yhteiskunnassa halutaan entisestään kaventaa. Joulun alla tämä näky esimerkiksi keskusteluna koulujen joulujuhlista ja niiden pitopaikoista. Oman uskonnon opetus ja sen tuntemus kuuluu yleissivistykseen. On hyvä huomata, että monelle kirkkoon kuuluvallekin oman uskonnon opetus voi käytännössä olla vieraan uskonnon opetusta, mikäli asia ei ole ollut kodissa läsnä.

Mirva Brola



Kuuliaisuus, hengellisen hyvinvoinnin lähde



KIRKKOMME perinteessä kuuliaisuus on liitetty erityisesti luostariperinteeseen. Oman tahdon jättäminen ohjaajan käsiin on monelle vaikea mutta hengellisesti rikastuttava kokemus. Arjessa ilmentyvän lojaalisuuden ohella kuuliaisuutta edellytetään koko kirkon opetusta kohtaan: näin Kirkon oppi on säilynyt saman sisältöisenä eri kulttuureissa, kielialueilla sekä erilaisina ajanjaksoina. Uskollisuutta perinteelle ja Kirkon opille on edellytetty erityisesti papiston jäseniltä.

Lähtökohtaisesti Kirkon perinne ja opetus tukee kuuliaisuutta myös luostarilaitoksen ulkopuolella – siitä saa selkänöjan elämän pohdinnoissa ja arkisissa tilanteissa. Kuuliaisuus varjelee meitä sairastumasta omavoimaisuudesta nousevaan ylpeyteen. Samalla on kyse perinteen kokonaisvaltaisuudesta: emme voi valita vain meille sopivia osia traditiosta ja esimerkiksi unohtaa kirkon pastoraalista perinnettä, jossa armotaloutta viisaasti käyttämällä autetaan ihmistä kilvoittelussa.

Arjessa voimme harjoitella kuuliaisuutta eri tilanteissa: työ-
lainsäädäntö edellyttää lojaalisuutta työnantajaa kohtaan, parisuhteessa olemme sitoutuneet toiseen ihmiseen. Voiko voimaa hakea siitä, että antautuu kuuliaisuuden kilvoitteluun? Ei siten, että heittäytyisi ajattelusta vapaaksi ja vastuuttomaksi, vaan Kristus mielessä keskittyisi toiseen, eikä vain omaan tahtoon ja sen toteuttamiseen. Kuuliaisuus ei koskaan saa perustua mielivaltaan, vaan pitkään perinteeseen osana Kirkon pastoraalista huolenpitoa.

Kirkon perinteen kokonaisuuteen tukeutuen teemme työtä vuonna 2020 seurakuntarakenteiden uudistuessa, hallinto-
himmelin varjosta paikallisyhteisöjen merkitystä korostaen sekä kaikkia pelastukseen kutsuen. On tärkeää, että yhdistyvissä seurakunnissa jo nyt tehtävillä päätöksillä rakennamme yhteistä tulevaisuutta.

*Markku Salminen
kirkkoherra
Helsingin seurakunta*

Послушание – источник духовного благосостояния

В традиции нашей церкви послушание особенно связано с монашеством. Для многих передача собственной воли в руки наставника является сложным, но при том духовно обогащающим опытом. Преданность, проявляемая в повседневной жизни, также относится и к преданности ко всему учению Церкви. Именно благодаря этому церковное учение сохранило свое содержание не смотря на окружающую ее культуру, язык и моменты истории. Верность традиции и учению особым образом требуется от представителей духовенства.

По сути церковное учение и традиция поддерживают идею послушания и вне монастырских стен. Послушание дает опору в жизненном поиске и повседневных ситуациях. Оно защищает нас от заболевания гордостью рождаемой в самости. В тоже время стоит помнить о целостности традиции. Мы не можем выбирать в ней только подходящие нам части и отбрасывать традицию церковного наставничества, в котором проявлением икономии помогают человеку в подвижничестве.

В повседневной жизни мы можем практиковать послушание в различных ситуациях, например, в проявлении

закрепленной в законодательстве лояльности к работодателю или в семейных отношениях, связывая себя с другим человеком. Можем ли мы, отдаваясь послушанию, найти силу для подвижничества? Не в смысле того, чтобы перестать думать и снять с себя всякую ответственность, но по образу Христа сосредоточиться на другом человеке, а не только на собственной воле и ее исполнении. Послушание никогда не может быть основано на произволе, а только на пасторской заботе, которая является частью древней церковной традиции.

Опираясь на полноту церковной традиции мы будем работать над проводимой в 2020 году приходской реформой, выводя роль поместной общины и призыв всех ко спасению из под бюрократической тени. Важно, что принимая сегодняшние решения в объединяемых приходах, мы строили общее будущее.

*Маркку Салминен
Настоятель
Хельсинкский православный приход*

Kirkon jäsenmäärä jatkoi lasku-uralla

SUOMEN ortodoksisen kirkon jäsenmäärä jatkoi viime vuonna laskuaan. Kirkkoon kuului vuoden lopussa 58 899 jäsentä, mikä oli 661 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuoden 2019 aikana kuoli 737 kirkon jäsentä. Kastettuja oli 287. Kirkosta erosi 993 henkeä ja siihen liittyi 811.

Helsingin hiippakunnassa väki väheni kaikissa paitsi Hämeenlinnan seurakunnassa, jossa pysyttiin samassa jäsenluvussa. Hienoista jäsenmäärän kasvua nähtiin vain Lapin ja Vaasan seurakunnissa.

Koko kirkon väestöstä noin kolmannes oli kirjoilla maan suurimmassa seurakunnassa Helsingissä (19 691 jäsentä). Seuraavina tulivat Joensuu (5 947) ja Kuopio (3 854).

Helsingin hiippakunnan seurakuntiin kuului vuoden lopussa 33 373 jäsentä, Kuopion ja Karjalan hiippakuntaan 19 394 ja Oulun hiippakuntaan 5 887 jäsentä.

Tampereen seurakunta siirtyi vuodenvaihteessa Helsingistä Oulun hiippakuntaan, mikä nostaa Oulun hiippakunnan jäsenmäärän 9 059:ään ja laskee Helsingin 30 201:een.

Seurakuntien jäsenmäärät

	Lisäys/ vähennys	Jäsenmäärä 31.12.2019
Hamina	-20	1118
Helsinki	-148	19 691
Hämeenlinna	0	906
Kotka	-23	1033
Lahti	-47	2311
Lappeenranta	-26	2052
Tampere	-33	3172
Turku	-15	3090
Helsingin hiippakunta	-312	33 373

Tampere siirtyi Oulun hiippakuntaan

KIRKOLLISKOKOUKSEN päätöksen mukaisesti Tampereen seurakunta siirtyi vuoden alussa osaksi Oulun hiippakuntaa. Seurakuntajaossa ei kuitenkaan tapahtunut vielä muutoksia: Vaasan ja Tampereen seurakunnat liittyvät yhteen vasta vuoden 2021 alusta.

Tampereen seurakunta jatkaa myös yhteistyötään Ortodoksi- viestin kanssa.

Tampereen seurakunnassa on noin 3 170 jäsentä. Muutoksen jälkeen Oulun hiippakunnan alueella asuu noin 9 000 Suomen ortodoksisen kirkon jäsentä. Hiippakuntaa johtaa Oulun metropoliitta **Elia**.

Tampereella järjestetään myös Oulun hiippakunnan papiston ja kanttoreiden tämän vuoden hiippakuntapäivät tammi- helmikuun vaihteessa.

Metropoliitta Elia tapasi paavin Vatikaanissa



Kuva: Servizio Fotografico Vaticano

Metropoliitta Elia ja Helsingin piispa Teemu Laajasalo paavi Franciscusta tapaamassa.

OULUN metropoliitta **Elia** tapasi paavi **Franciscuksen** Vatikaanissa 17. tammikuuta. Tapaaminen ja pyhiinvaellus Roomaan kuuluvat vuosittaisen ekumeenisen rukousviikon perinteisiin. Suomalaisen valtuuskuntaa johti luterilainen Helsingin piispa **Teemu Laajasalo** ja siihen kuului muun muassa asiainhoitaja, isä **Marco Pasinato** katolisesta kirkosta.

Vierailuja Roomaan on toteutettu vuodesta 1985. Ohjelmaan kuuluvat ekumeeniset jumalanpalvelukset, tutustuminen kato- lisen kirkon toimintaan ja paavin yksityisvastaanotto.

Kotkaan ja Hämeenlinnaan uudet papit

KOTKAN ja Hämeenlinnan seurakuntiin on nimetty uudet, määräaikaiset papit kuluvan vuoden loppuun saakka. Kotka yhdistyy Kaakkois-Suomen seurakuntaan ja Hämeenlinna Helsingin seurakuntaan vuoden 2021 alusta.

Kotkassa avoinna olleeseen papin toimeen haki kolme, joista kaksi perui hakemuksensa. Arkkipiispa **Leo** määräsi tehtävään pastori **Ivan Markolaisen**.

Hämeenlinnassa avoinna olleeseen toimeen haki neljä, joista yksi veti hakemuksensa pois. Lopuista kolmesta hakijasta kahdella ei ollut muodollista pätevyyttä. Arkkipiispa asetti ensimmäiselle vaalisijalle pastori **Aki Leskisen**, jonka Hämeenlinnan valtuusto valitsi tehtävään kokouksessaan 15. tammikuuta.

Kaakon ortodoksien iloinen yhdistymisjuhla



Pilvien takana piilotellut tammikuun aurinko liittyi yllättäen ristisaattoon, jota johti vanhempi rikoskonstaapeli Fredrik Söderlund.

KAAKONKULMAN ortodoksit kokoontuivat 19. tammikuuta Lappeenrantaan juhlimaan ensi vuoden alussa aloittavaa Kaakkois-Suomen ortodoksista seurakuntaa. Uudessa seurakunnassa yhdistyivät nykyiset Haminan, Kotkan ja Lappeenrannan seurakunnat.

Lauritsalalainen **Olga Sakara** kertoi, ettei Lappeenrannan kirkossa ole koskaan ollut yhtä paljon väkeä kuin yhdistymisjuhlassa. Hän tietää, mistä puhuu, koska Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko on tuttu sotavuosilta asti. Arkkipiispa **Leon** toimittamaan liturgiaan osallistui noin 250 henkeä.

Niin vanhat kuin nuoretkin kaikista kaakon seurakunnista olivat kokoontuneet Lappeenrantaan juhlimaan yhdistymistä, joka turvaa ja vahvistaa rajaseudun ortodoksien hengellistä elämää. Seurakuntien palveluksessa olevien pappien ja maallikkojen määrä ei vähene, vaan kirkon työn painopiste siirtyy entistä enemmän hallinnosta hengellisyyteen. Kotkaan vihittiin myös uusi diakoni, **Heikki Harvola**.

Liturgiasta kirkkokansa kulki ristisaatossa juhla-aterialle Kehruuhuoneen saliin, joka täyttyi ääriään myöten. Useat ansioituneet seurakuntalaiset saivat tunnustuskirjoja ja arvomerkkejä.

Kotkasta saapunut lasten kaksikielinen näytelmäryhmä esitti alun perin synkstä Pieni tulitikkutyttö -sadusta muunnelman, jossa kristillinen rakkaus käänsi tarinan onnelliseksi. Lopuksi esiintynyt Lappeenrannan slaavinkielinen kuoro jätti ristikan-salle kauniin ja herkän tunnelman kotiin viemisiksi.

TEKSTI JA KUVA: MATTI P. PULKKINEN

Stefanoskodille pysyvä hallitus

HELSINGIN seurakunnan neuvosto nimitti joulukuun kokouksessaan uuden, pysyvän hallituksen Stefanoskodin säätiölle. Toimikaudelle 2020–23 säätiön hallituksen puheenjohtajaksi valittiin **Jonas Bergenstad** sekä jäseniksi **Pär Silén**, **Okko Balagurin**, **Mirja Siidorov-Qvintus** ja **Lasarus Jalonen**.

Säätiötä on viime vuoden maaliskuulta hallinnoinut väliaikainen hallitus. Neuvosto vapautti edellisen, pysyvän hallituksen tehtävistään helmikuussa 2019 katsoen, ettei sillä ollut tosiasiallisia mahdollisuuksia hoitaa tehtäviään.

Stefanoskodin sääntöjen mukaan Helsingin ortodoksinen seurakunta käyttää päätösvaltaa säätiön hallituksen nimittämisessä ja sen jäsenten vapauttamisessa tehtävästään.

Säätiö omistaa Pohjois-Helsingissä Tapaninvainiolla neljä kiinteistöä, joista vuokrataan asuntoja seniori-ikäisille seurakunnan jäsenille.



Minna Brod

Stefanoskoti sijaitsee Helsingin Tapaninvainiolla

Huomionosoituksia papeille

ARKKIPIISPA Leo vieraili 7. joulukuuta Helsingissä Stefanoskodilla ja toimitti sen kotikirkossa liturgian. Palveluksessa arkkipiispa siunasi pastori **Raimo Poreksen** ro-vastiksi.

Jouluna arkkipiispa muisti hiippakuntansa papistoa myöntämällä kultaristin kanto-oikeuden muun muassa Lahden seurakunnan kirkkoherralle **Jonas Bergenstadille** sekä pastori **Petri Korhoselle** Helsingin seurakunnasta.

Lappeenrannassa 19. tammikuuta pidetyssä Kaakkois-Suomen seurakuntien yhdistymisjuhlan liturgiassa vihittiin **Heikki Harvola** lukijaksi, alidiakoniksi ja diakoniksi.

Pohdinta kiinteistöistä jatkuu

Keskushallinnossa pohditaan, mitä jatkotoimia kirkolliskokouksen päätökset edellyttävät. Kiinteistöryhmän raportti huolestutti Museoviraston.

ORTODOKSISEN kirkon keskushallinnossa mietitään parhaillaan, mitä jatkotoimia kirkolliskokouksen linjaukset kiinteistöryhmän raportista voisivat merkitä käytännössä. Kirkolliskokouksen mukaan raportti ei sellaisenaan sovellu toteutettavaksi mutta tarjoaa pohjan jatkotyölle.

Kirkon kiinteistöpäällikkö **Matti Rouvinen** kertoo, että palvelukeskuksen johtoryhmä tekee esityksen jatkotoimista helmikuussa kokoontuvalle kirkollishallitukselle, joka päättää asian etenemisestä. Kiinteistökannan kehittämistä ei siis ole keskeytetty, vaan työtä tehdään parhaillaankin.

– Valmistelemme edelleen rekisteriä kaikista seurakuntien kiinteistöistä. Nähdäkseni kiinteistöjen ylläpidossa tarvittavan järjestelmän kehittäminen on ensisijaista, Rouvinen toteaa.

Kattavaa rekisteriä tarvitaan päätettäessä, mitä kiinteistöjä ylläpidetään keskusrahastomaksuin. Kirkolliskokous ei yhtynyt kiinteistöryhmän raportissa esitettyyn luetteloon ylläpidettävistä kohteista, joista on sen mukaan päätettävä yhteistyössä seurakuntien kanssa.

Marraskuun kirkolliskokous toisti kuitenkin aiemman kantansa, ettei kirkon talous vastaisuudessa kestä nykyisen kiinteistökannan ylläpitoa.

MENETYS KULTTUURIPERINNÖLLE

Kiinteistöryhmän raportissa luokiteltiin 280 rakennusta eri puolilta maata. Pikaista luopumista esitettiin 47 rakennuksesta. Näistä kiinteistöistä kirkko pyysi lausuntoa Museovirastolta, joka piti esitystä suurena menetyksenä kulttuuriperinnölle.

Anne Käikkäinen



Museovirasto säilyttäisi Valkeakosken tsasounan.

Viraston mukaan kohteista yhdeksän sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä rakennetuissa kulttuuriympäristöissä ja yhtä monta on osoitettu maakunnallisesti merkittäviksi. Kuntakaavoissa on suojeltu 11 rakennusta.

Vuodelta 1894 peräisin oleva Ahveniston kirkko on suojeltu ortodoksisesta kirkosta annetun lain nojalla. Yhdeksän tsasounan suoje-

luarvot ja merkittävyys vastaavat viraston käsityksen mukaan rakennusperintölaissa tarkoitettuja suojelun edellytyksiä.

Vain yhdeksästä rakennuksesta luopumiselle ei ole estettä, koska niillä ei ole erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja tai ne on menetetty, selviää lausunnosta. Näitä ovat esimerkiksi Hangon ja Imatran seurakuntasalit.

Museoviraston mukaan raportissa esitetty karsintatavoite on rakennusperinnön kannalta radikaali ja raskas.

Virasto edellyttää, että päätökset pyhäköistä tehdään yksilöidysti niin, että selvitetään riittävästi kohteiden rakennus- ja korjaushistoria, kunto, sisätilat ja niiden esineistö sekä niihin perustuvat arvot. Myös mahdollisia uusia käyttötarkoituksia tulee selvittää.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Näin Museovirasto lausui

Ahveniston kirkko

Kohteella on huomattavaa rakennushistoriallista, historiallista ja kaupunkikuvallista arvoa, ja se tulee säilyttää. Kohde on jo ikänsä puolesta suojeltu lailla ortodoksisesta kirkosta. Mikäli suojelu lakkaisi, täyttää rakennus kuitenkin rakennusperintölain mukaiset suojelun edellytykset. Suojelu on aiheellista todeta myös vireillä olevassa asemakaavassa. Kohteen ja erityisesti sen sisätilojen kulttuu-

rihistoriallista arvoa ei voida turvata riittävästi käyttötarkoituksen ja omistajatahon muuttuessa.

Valkeakosken tsasouna

Kohteella on rakennushistoriallisia, historiallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja, ja se tulee säilyttää. Rakennuksen edustavuuden, alkuperäisyyden ja historiallisen todistusvoiman vuoksi suojeluun voida rakennusperintölain mukaiset edellytykset. Kohteen

ja erityisesti sen sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa ei voida turvata riittävästi käyttötarkoituksen ja omistajatahon muuttuessa.

Heinolan kirkko

Kohteella on rakennushistoriallista, historiallista ja kaupunkikuvallista arvoa. Sen merkitys ortodoksien paikallisyhteisön kannalta tulee ottaa huomioon. Mahdolliset säilyttämiskysymykset on luontevinta ratkaista maan-

käyttö- ja rakennuslain nojalla kuntakaavoituksessa.

Lohjan seurakuntakeskus ja kirkko

Kohteella on rakennushistoriallista, historiallista ja kaupunkikuvallista arvoa. Sen merkitys ortodoksien paikallisyhteisön kannalta tulee ottaa huomioon. Kohde on osa kaavalla suojeltua kokonaisuutta ja tulee säilyttää.

Olemmeko unohtaneet Jumalan kuvan?

KIRKKOMME jäsenmäärä on laskenut kahdeksatta vuotta peräkkäin ja oli vuoden 2019 lopussa 58 899. Vielä vuoden 2012 alussa jäseniä oli 61 191. Jäsenmäärä on pienentynyt siis 2 292 hengellä, eli prosentuaalisesti vuosina 2012–19 lasku oli 3,7 prosenttia. Huomionarvoisempaa on kuitenkin se, että kuluneen kahdeksan vuoden aikana kirkostamme on eronnut 620–990 ihmistä vuosittain. Yhteensä eronneita on jopa 6 746. Eronneiden yhteismäärä vastaa 11:tä prosenttia viime vuoden lopun kokonaisjäsenmäärästä. Taustalla on yleinen länsimainen kehityskulku. Maallistuminen ja individualismin korostuminen ovat vähentäneet kiinnostusta organisoituun uskonnollisuuteen.

Kirkkokuntamme pienentymistä ei kuitenkaan pystyne selittämään pelkillä ulkoisilla tekijöillä. Valitettavan usein löydämme osasyyn ongelmiimme katsoessamme peiliin. Pro graduni *Menetetty sukupolvi? – Tutkimus Suomen ortodoksisen kirkon 20–45-vuotiaiden jäsenten kirkollisesta aktiivisuudesta* -kysely valaisi syitä kirkollisen aktiivisuuden esteille ja kirkolliselle syrjäytymiselle.

Esteistä suurimmiksi osoittautuivat vastaajien kiire ja kirkollisten aktiviteettien ajankohdat. Kolmanneksi merkittävimmän esteen muodostivat seurakunnan toiminnassa koetut yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden tunteet. Kiire liittyy tyypillisesti perhe- ja/tai työelämän kuormittavuuteen, ja sille kirkko ei ymmärrettävästi voi paljoa tehdä.

Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden tunteiden toistuvuus sen sijaan viittaa yleiseen ongelmaan, jota seurakunnat pystyvät toiminnallaan lieventämään. Neljännes vastaajista oli kokenut yksinäisyyttä ja/tai ulkopuolisuutta melko paljon, paljon tai erittäin paljon. Toinen neljännes oli kokenut samoja tunteita vähän. Luvat ovat silmiinpistävästi suuria. Näin monen ihmisen kokemukset kertovat laajamittaisesta, merkittävän kokoista vähemmistöä koskevasta isosta ongelmasta. Joka toisen seurakuntalaisen osallisuudessa kokemat ongelmat eivät voi olla heijastumatta tavalla tai toisella kielteisesti seurakuntien toimintaan. Osa näistä ihmisistä on kirkollisesti syrjäytynyt ja osa syrjäytymisvaarassa. Vastaajien joukkoon kuuluu niin kirkkoon aikuisiällä liittyneitä kuin lapsena jäseniksi kastettuja, mukana on myös kirkon työntekijöitä ja ortodoksisen teologian opiskelijoita. Kirkollinen ulkopuolisuus ei siis katso jäsenyysvuosien tai kirkollisen aktiivisuuden määrää.

Kyselyn vastaukset olivat paikoitellen hyvin tyyliä luettavaa. Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että Jumalan kuva eli toinen

ihminen tuntuu usein unohtuneen. Osa vastaajista kertoi pienten piirien sisäänpäinlämpiävistä seurakunnista, jossa heillä ei ole tilaa eikä merkitystä. Lukuisat kertomukset yksinäisyydestä seurakunnissa viittaavat siihen, että moni kokee jäävänsä sisäpiirin ulkopuoliseksi, näkymättömäksi ja tarpeettomaksi B-luokan seurakuntalaiseksi. Osa ihmisistä oli jäänyt yksin huolimatta siitä, että olivat olleet vuosikymmeniä kirkon jäseniä.

Yksinäisyyden vähentämisessä vastuu on kirkon työntekijöillä, mutta myös meillä kaikilla muilla, siltä osin kuin osallistumme kirkon elämään. Toisten arkinen huomioon ottaminen on jo askel eteenpäin. Graduni tulosten pohjalta kuuntelemalla jäseniensä toiveita kirkolla on kirkolla on mahdollisuus tavoittaa ja sitouttaa aikaisempaa suurempi joukko ihmisiä seurakuntiinsa. Osallistamista on mahdollista tehdä ilman oppiin kajoamista. Merkittävä osa vastaajista arvostaa suuresti ortodoksisuutta ja edelleen huomattava osa kirkollisen aktiivisuuden esteistä on ei-opillisia. Suuri osa vastausten kehittämishetokuksista liittyy seurakuntien käytännön toiminnan, kuten ihmisten kohtaamisen ja tiedottamisen kehittämiseen.

Kaiken kattava lähimmäisenrakkaus lienee useimmille meistä ajatuksenakin mahdoton, mutta toistemme kunnioittamiseen meidän pitäisi aina pystyä. Arkisilla ja pieniltä tuntuvilla asioilla voi olla iso merkitys: toista voi ilahduttaa suurestikin esimerkiksi tervehtimällä, ystävällisellä hymyllä tai aloittamalla keskustelun yksin istuvan kanssa kirkkokahveilla.



MIKKO PUNKKI
Kirjoittaja on FM, TM ja yrittäjä
Metamanager-yrityksessään.

”Jotka kasaavat mieleensä murhetta ja kaunaa, ovat niiden kaltaisia, jotka ammentavat vettä rikkinäiseen ruukkuun.” – *Munkki Euagrios*



”Ortodoksisuus
on opettanut
sielunrauhaa.”

Johannes Wuorlinna
sivu 24

Synaksarionin
käännöstyöt aloitettiin vuonna
2002 ja valmista
tuli viime vuonna.
Nunna Ksenia on
yksi sarjan
kääntäjistä.

JOKAPÄIVÄISET PYHÄMME

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA SUSANNA SOMPPI

■ Ortodoksinen kirkko tuntee lukuisia pyhiä. Pelkästään vastavalmistuneessa Synaksarion-kirjasarjassa heitä esitellään viitisen tuhatta. Synaksarioniin (suom. kokoelma) on koottu kirkkomme pyhien miesten ja naisten elämäkertoja. Kirkko muistelee pyhiä heidän omina muistopäivinä.

Synaksarionissa on 12 osaa, yksi kullekin kuukaudelle. Sarja alkaa syyskuusta uuden kirkkovuoden tavoin ja joka päivälle on pyhä. Näin pyhien elämäkerrat rytmittävät mukavasti vuodenkiertoa. Voimme ottaa pyhät osaksi jokapäiväistä arkeamme lukemalla päivän pyhän tekstin Synaksarionista ja muistamalla pyhiä rukouksissamme.

– Voimme kääntyä pyhien puoleen missä tahansa arkisessa asiassa. Voi sanoa, että elämme pyhien kanssa samassa talossa. Kirkko on yksi talo, jonka alakerrassa me elämme ja yläkerrassa ovat pyhät, sanoo nunna **Ksenia**, yksi Synaksarionin kääntäjistä.

Keneltä meidän pitäisi pyytää apua? Mistä tietää, kuka on se pyhä, jonka puoleen meidän kannattaisi kääntyä murheinemme?

– Jotkut pyhät auttavat erityisen tehokkaasti tiettyissä asioissa. Apuna on uskovien oma kokemus tiettyjen pyhien avusta. Esimerkiksi itsekkin lapsettomuudesta kärsineet Herran esivanhemmat Joakim ja Anna ovat auttaneet lapsettomia. Kuitenkin kuka tahansa pyhä voi olla meille läheinen ja voimme pyytää apua keneltä tahansa

pyhältä. Tärkeää on luoda henkilökohtainen ja toimiva suhde omaan pyhään, nunna Ksenia vastaa.

Suomen ortodoksinen kirkko sai viime vuonna kaksi omaa pyhää. Pyhittäjä Johannes Valamolainen ja pyhä marttyyri ja tunnustaja Johannes Ilomantsilainen ovat mukana myös Synaksarionissa. Suomalaisen ortodoksin onkin siten luontevaa muistaa rukouksissaan ja avunpyynnöissään myös omia pyhiämme.

– Saimme liittää sarjan loppupuolelle pyhät Johannes Valamolaisen ja Johannes Sonkajanrantalaisen. Sen hienompaa päätöstä tälle projektille ei olisi voinut ajatellakaan. He ovat osa tätä suurta virtaa, iloitsee nunna Ksenia.

Synaksarionin kääntämisestä vastasi viiden hengen työryhmä. Sarjan päätoimittajana toimi pappismunkki **Serafim Seppälä**. Hänen lisäksi työryhmään kuuluivat nunnat **Kristoduli** ja Ksenia Lintulan luostarista sekä **Aija Sailamäki** ja **Johanna Vaikonpää**.

Synaksarion-teossarja on laajuudessaan tiettävästi ainutlaatuisen ortodoksisten pyhien elämäkertakokoelma. Sarja on luettavissa paitsi painettuna tekstinä, myös netissä Suomen ortodoksisen kirkon sivuilla. Sivustolta löytyy muun muassa aakkosellinen pyhähakemisto.

<https://ort.fi/kirkkokalenteri>

<https://ort.fi/synaksarionin-nimihakemisto>

Autuuteen kastettu?

Yhteiskunta maallistuu ja kasteiden määrä vähenee.
Mitä merkitystä on kirkon jäsenyydellä?

TEKSTI SAARA KALLIO

Kirkon vuoden 2019 tilastossa kasteiden määrä oli vajaa 300. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna kasteiden määrä on ollut jo pitkään laskusuuntainen. Vielä 2010-luvun alussa kasteita tilastoitiin vuosittain noin neljäsataa. Alhaisen syntyvyyden lisäksi kasteiden vähyyttä selittävät tilastotekniset syyt. Osa kasteista rekisteröidään kirkkoon liittyneiden sarakkeeseen, koska lapsi on ensin ilmoitettu väestörekisteriin. Lisäksi ns. puuttuvan sukupolven lovi näkyy tilastoissa pitkään. Puuttuvalla sukupolvella tarkoitetaan ortodoksievakkojen lapsia, jotka kastettiin aikoinaan luterilaisiksi.

Perinteiden jatkaminen ja kummit ovat tärkeimpiä syitä kastaa lapsi kirkon jäsenyyteen, käy ilmi Kirkon tutkimuskeskuksen tekemästä kyselystä. Erityisesti kyselyn naisvastaajat korostivat perinteiden merkitystä ja kummiutta tärkeinä kastepäätökseen vaikuttavina tekijöinä.

Kyselyn tulokset julkaistiin viime keväänä ja ne koskevat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäseniä. Suomen ortodoksisen kirkon jäsenistöstä vastaavaa tutkimusta ei ole olemassa, mutta Kirkon

tutkimuskeskuksen kyselyn voidaan olettaa heijastelevan yleistä yhteiskunnallista ilmapiiriä laajemminkin.

Suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen liittyy länsimaiseen tapaan voimakas yksilöllisyyden korostaminen. Kirkko edustaa organisoitunutta uskonnollisuutta, joka on menettänyt vetovoimaansa. Lisäksi julkisessa keskustelussa uskontoa kritisoivat äänenpainot ovat voimistuneet.

Vapaus ja riippumattomuus koetaan tärkeiksi arvoiksi. Kansainvälisessä vertailussa Suomi kuuluu uskonnollisessa osallistumisessa Euroopan vähiten aktiivisten maiden joukkoon. Yli kolmasosa suomalaisista on ilmoittanut kävänsä kirkon tilaisuuksissa kerran tai kaksi vuodessa.

YHTENEVÄISIÄ PERUSTELUJA

Kastettujen osuus on laskenut voimakkaasti 2000-luvulla. Vuonna 2000 lapsista kastettiin evankelis-luterilaisen kirkon jäsenyyteen vielä lähes 90 prosenttia. Vuonna 2017 syntyneistä lapsista kastettiin enää 67 prosenttia. Mielenkiintoista on, että kastekyselyn mukaan sekä lapsensa kastaneiden että lapsen-

”Haluan jakaa oman kulttuurini ja uskontoni lapseni kanssa.”



Kaste on lapsen ensimmäinen askel hengellisen elämän polulla.



sa kastamatta jättäneiden perustelut ovat osin yhteneväiset.

Kastamatta jättämisen tärkeimpänä perusteluna pidettiin sitä, että lapsi voi päättää myöhemmin asiasta itse, kun taas kastaneiden joukossa 35 prosenttia piti tärkeänä, että lapsi voi valita itse. Perheineen Kymenlaaksossa Pyhtäällä asuva **Elina Hynninen** kertoo, että päätös jättää lapset kastamatta oli selkeä.

– Olimme mieheni kanssa yksimielisiä siitä, että lapsia ei kasteta. Puhuimme asiasta heti, kun lasten saaminen oli ajankohtaista. Ajattelimme, että kun lapset ovat tarpeeksi isoja, he voivat päättää asiasta itse.

Hynninen on ortodoksi ja hänen avomiehensä luterilainen, joka on sittemmin eronnut kirkosta. Hynninen ja hänen miehensä eivät vastusta uskontoa vaan haluavat, että lapset voivat osallistua uskonnollisiin tapahtumiin esimerkiksi koulussa tutustuen erilaisiin ihmisiin ja tapoihin.

– Lapset ovat yleisellä tasolla kyselleet uskonnosta meiltä ja olemme sitten vastanneet heille. Olemme tuoneet esille, että ihmiset voivat uskoa eri tavoin.

Teologian maisteri **Aino-Elina Kilpeläinen** toteaa *Teologia.fi*-verkkolehden artikkelissaan *Lapsi tarvitsee tilaa ja tukea hengelliselle kehitykselleen*, että nykyään lapsen ajatellaan olevan luonnostaan spirituaalinen. Taipumusta täytyy kuitenkin tukea. Kilpeläisen artikkelissa spiritualiteettia tarkastellaan uskontoa laajempänä kokemuksellisena ilmiönä.

Lapsi alkaa kasvaessaan ilmaista spiritualiteettiaan ympäristöstään oppimalla kielellä, joka voi olla uskonnollista tai ei-uskonnollista. Spiritualiteetin voidaan katsoa merkitsevän sekä henkisyttä että hengellisyyttä. Määritelmästä ei ole yksimielisyyttä. Ihminen voi myös olla spirituaalinen, vaikkei hän olisi uskonnollinen. Toisaalta Kilpeläinen toteaa, että monet ihmiset ilmaisevat spiritualiteettiaan juuri uskonnollisella kielellä.



Hanneriina Moisseisen poika kirkotettiin Uspenskin katedraalissa.

Psykologi **Lisa Miller** on esittänyt, että spiritualiteetin tukeminen lapsuudessa voi auttaa lasta nuoruuden haasteissa. Miller tulkitsee, että monet nuoruuteen liittyvät kasvuponnistelut ovat perustaltaan hengellisiä, sillä nuori etsii itseään, merkitystä ja tarkoitusta.

USKONTOLUKUTAITO TÄRKEÄÄ

Vuoden 2018 Nuorisobarometrissa käy ilmi, että suomalaisten nuorten kokemus epävarmuudesta ja turvattomuudesta ovat jyrkässä kasvussa.

– Kehityslinjat eurooppalaisten nuorten uskonnollisuudessa ovat yhä moniulotteisempia ja monimutkaisempia, toteaa professori **Kati Tervo-Niemelä**. Hän puhui viime keväänä Suomen ekumeenisen neuvoston seminaarissa, jossa pohdittiin kasvien roolia ja merkitystä muuttuneessa yhteiskunnassa.

Tervo-Niemelä kertoo, että uskonnollisuuden merkitys on laskussa koko Euroopassa. Tutkimukset osoittavat nuorten aikuisten suhteen uskontoon muuttuvan yksilötasolla aiempaa her-

kemmin. Uskonnollisilla instituutioilla ei ole enää samanlaista automaattista auktoriteettiasemaa kuin aikaisemmin.

Uskonnolliset yhteisöt kohtaavat ennen kaikkea hyvinvoivat nuoret ja heille uskonnollisuus siten myös kasautuu. Useat tutkimukset osoittavat, että huonompiosaiset ja syrjäytymisvaarassa olevat nuoret ovat myös uskonnollisesti huonompiosaisia.

Lisa Miller toteaa, että jos lapsuuden aikana on kehittynyt ymmärrys elämän hengellisestä ulottuvuudesta ja kieli sen ilmaisuun, on helpompaa kohdata nuoruus, jolloin kapasiteetti spirituaaliseen tietoisuuteen kasvaa nopeasti.

Elina Hynnisen lapsille ortodoksisuus on tuttua, koska se tulee luontevasti ilmi äidin ja kodin kautta. Hynninen kävi lasten kanssa Kotkan ortodoksisen seurakunnan äiti-lapsi-kerhossa, kun lapset olivat pienempiä. Lasten täti on ortodoksi ja Hynnisen lisäksi lapset ovatkin käyneet kirkossa myös tätinsä kanssa.

Hynninen ja hänen puolisonsa eivät aio estellä, jos lapset haluavat aika-

naan osallistua jonkin uskontokunnan tai muun tahon järjestämälle leirille.

– Monet nuoret menevät kristinopileirille tai rippileirille. Olemme puhuneet mieheni kanssa, että lapsemme saavat mennä sellaiselle ja liittyä kirkkoon, jos haluavat. Viime kesänä kuopus olisi päässyt Kotkan ortodoksisen seurakunnan lasten kesäleirille serkkunsa ja tätinsä kanssa, mutta valitettavasti leiri meni päällekkäin oman kesälomamatkan kanssa.

Kilpeläinen kirjoittaa artikkelissaan, että uskonnon kieli opitaan katsomalla, kuuntelemalla ja osallistumalla. Olenaisista on se, mihin aktiviteetteihin lapset pääsevät osallistumaan ja mihin paikkoihin tutustumaan. Merkityksellistä ei ole ainoastaan oman uskontoperinteen tunteminen.

Toisten perheiden traditioihin ja pyhiin paikkoihin tutustuminen opettaa lapselle kunnioittamisen ja ymmärtämisen taitoja, joita on kutsuttu esimerkiksi uskontolukutaidoksi ja spirituaaliseksi monikielisydeksi.

– Haluaisin ja toivon, että lapset pääsevät tutustumaan eri uskontoihin kasvaessaan. Se avartaa maailmankatsomusta ja auttaa ymmärtämään erilaisia kulttuureja, sanoo Hynninen.

”Haluaisin ja toivon, että lapset pääsevät tutustumaan eri uskontoihin kasvaessaan.”

KASTE ON YHTEYS JUURIIN

Espoolaisen **Natalia Skogbergin** poika kastettiin viime kesänä. Päätös kastamisesta oli helppo, eikä siitä tarvinnut erikseen keskustella.

– Molempien vanhempien suvussa kaikki on kastettu, joten ei käynyt mielessä, ettemme kastaisi omia lapsiamme. Kaste on ensimmäinen askel hengelliseen elämään, sanoo Skogberg.

Skogbergille kuuluminen kirkkoon on tärkeää, koska se kantaa silloin, kun elämässä on raskasta.

– Hengellisyys kannattelee vaikeina aikoina ja auttaa kehittymään ihmisenä.

Kastaminen on usein suvun kulttuuri-perinnön siirtämistä lapselle. Siksi kaste ja kirkkoon liittäminen koetaan merkityksellisenä. Samaa mieltä on myös helsinkiläinen **Hanneriina Moisseinen**, jonka poika kastettiin viime kesänä. Hän pitää kastetta tärkeänä esikoisensa juuri-en kannalta.

– Ajattelen kasteen tuovan lapsellemme yhden mahdollisuuden olla tekemisissä omien juuriensa kanssa. Sitä mahdollisuutta kaikille lapsille ei välttämättä suoda nykyaikana. Koen, että uskonto ja kulttuuri ovat tietyllä tapaa sidoksissa toisiinsa. Ortodoksisuus ja karjalaisuus ovat merkittävä osa omaa kulttuuri-identiteettiäni.

Moisseisen mukaan kyse on siitä, että jakaa oman kulttuurinsa lapsen kanssa.

– Jos lastamme ei olisi kastettu, hänestä olisi tullut uskonnoton, muualta tulleiden vanhempien kasvattama, helsinkiläinen

nen lähiönuori, mikä kuulostaa minusta aika kalsealta. Haluan jakaa oman kulttuurini ja uskontoni lapseni kanssa. Se on rikkautta, mutta myös rakkautta.

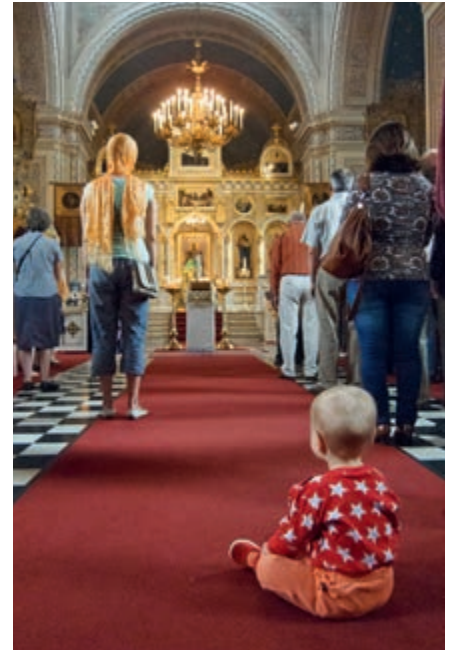
Juuret ovat tärkeät Elina Hynnissellekin.

– Ajattelen ortodoksisuudesta sillä tavalla, että haluan jonkinlaisen perusturvan taakseni. Ortodoksisuus on identiteetti, johon olen kasvanut, ja sydämeni on Karjalassa. Sen viestin toivon välittyvän myös lapsilleni.

Moisseisen puoliso katsoi, että lapsi kannattaisi jättää kastamatta. Hänen mukaansa lapsi voisi halutessaan myöhemmin valita itse uskontokuntansa. Moisseinen taas ajatteli, että lapsi ei välttämättä tulisi syvällisesti ymmärtämään, mistä uskonnon harjoittamisessa on kysymys, jos vanhemmat eivät anna hänelle siihen mahdollisuutta lapsena.

– Vaikka olen itse nuorena eronnut ortodoksisesta kirkosta, olen myös pitkän etsinnän jälkeen löytänyt takaisin. Jokin, mikä minua on lapsena puhutellut kirkkojen tunnelmassa, puhuttelee minua edelleen. En tiedä, olisiko minulla ollut tarpeeksi ymmärrystä, jonka pohjalta päättää liittyä takaisin kirkon jäseneksi, jos minua ei olisi kastettu.

Moisseinen ajattelee, että kuuluminen uskonnolliseen yhteisöön voi parhaassa tapauksessa antaa lapselle laajempaa ymmärrystä eri uskonnoista ja lisätä yleisesti suvaitsevaisuutta uskonnollisia ihmisiä kohtaan, olipa uskontokunta mikä tahansa. Lisäksi uskonto tarjoaa vastaavoiman materialistisuudelle.



Heikki Santasalo

Uskonnon kieli opitaan katsomalla, kuuntelemalla ja osallistumalla.

– Itse kohtaan ennakkoluuloja uskontoani kohtaan erityisesti niiltä, jotka eivät kuulu mihinkään uskonnolliseen yhteisöön, mutta en lainkaan muiden uskontokuntien edustajien taholta. Jos lasta ei olisi kastettu, ortodoksisuuden sijaan hänelle ei olisi ollut tarjolla mitään siihen tilalle, paitsi tätä arkista, materialistista maailmaa. ●

Kirjallisuutta:

Miller, Lisa: *The spiritual child: The new science on parenting for health and lifelong thriving* (First Picador edition). New York: Picador, 2016.

Toimittajan kommentti

“**EN** ole uskonnollinen, joten en halua kuulua kirkkoon.” Tähän kommenttiin törmää nykyään yhä useammin. Voisiko kirkkoon kuulumista ajatella myös kulttuuriperinnön ja hyväntekeväisyyden näkökulmasta? Monille kristinuskon linkki omiin juuriin. Esimerkiksi karjalaisevakoille ja heidän jälkeläisilleen ortodoksisuus on tärkeää, onhan se yhteys menetettyihin kotiseutuihin, ja omaan historiaan ja kulttuuriin. Kirkko on se, mitä jäi jäljelle, vaikka kodista jouduttiin luopumaan.

Entäpä hyväntekeväisyys? Kirkollisverovaroista menee suuri osa yleishyödyllisiin tarkoituksiin kuten hyväntekeväisyyteen. Verovaroilla pidetään huolta myös kirkoista, maamme merkittävistä rakennusperinnöstä. Voisiko kirkkoon kuulumisen kokea mielekkääksi tästä näkökulmasta? Jos on halu sekä tehdä

hyvää että vaalia omaa niin aineellista kuin henkistäkin kulttuuriperintöä, ei kirkkoon kuulumisen vaikuta lainkaan huonolta vaihtoehdolta.

Aatemaailmamme ja kulttuurimme kumpuaa vahvasti kristinuskosta, sillä se on muovannut maatamme pitkään. On arvokasta ja tärkeää ymmärtää kulttuurimme taustaa. Vanhemmilta vaaditaan aivan erityistä panostusta kasvattaa lapset ymmärtämään tätä omaa kulttuurista perintöään ilman yhteyttä kirkkoon.

Kirkko tarjoaa myös yhteisön, johon kuulua, ja jossa kasvaa ja kehittyä ihmisenä. Kun elämä koettelee, voi kirkko tarjota turvasataman. Ortodoksisen kirkon rikas perintö tarjoaa eväitä henkiseen ja hengelliseen kasvuun. Uskonto on elävää traditiota.

SAARA KALLIO



– Pyrin valtuustossa tekemään töitä sen eteen, että kuka tahansa seurakuntalainen pystyisi vaikuttamaan toimintaan, Jefim Brodtkin sanoo.



Emilia Kankaanpää osallistuu jumalanpalveluksiin työvuorojen salliessa, tulevaisuudessa toivottavasti useammin.

Nuoret valtuutetut *aloittavat työnsä*

Marraskuisissa seurakuntien valtuustovaaleissa sekä Helsinkiin että Lappeenrantaan saatiin nuorille omat edustajat. Mikä heidät innosti luottamustoimiin?

TEKSTI MIRVA BROLA

Helsingin seurakunnassa äänikuninkaaksi nousi 21-vuotias **Jefim Brodtkin** 177 äänellä.

– Olihan se totta kai yllätys. Siitä olin aika varma, että tulen menemään läpi. Olen kasvoista tuttu, sillä olen monta vuotta toiminut jumalanpalveluksissa. En käy pelkästään Uspenskissa vaan myös Myllypurossa ja Helenan vanhainkodilla, Brodtkin kertoo.

Järvenpäästä kotoisin oleva Jefim Brodtkin on käynyt kirkossa lapsesta asti. Alakoululaisena hän aloitti ponomarikerhossa ja yläkoulussa häntä pyydettiin niihin ohjaajaksi. Järvenpään Ystäväpiirin toiminnassa hän oli mukana monta vuot-

ta ”aktiivisesti kaikessa mahdollisessa.”

Jumalanpalveluselämä ja kirkon yhteydessä eläminen ovat Brodtkinille tärkeitä innoituksen lähteitä. Lokakuussa 2016 metropoliitta **Ambrosius** vihki nuorukaisen lukijaksi Järvenpään kirkkoon. Kirkollinen ura ei kuitenkaan siintelee Brodtkinin suunnitelmissa, sillä hän opiskelee toista vuotta lääketiedettä Helsingin yliopistossa.

Valtuustovaalien ehdokkaaksi hänet ajoi halu pitää seurakunta toimintakykyisenä tulevina vuosikymmeninä.

– Kun on paljon seurakunnan toiminnassa mukana, näkee myös ongelmia ja asioita, jotka eivät toimi niin hyvin. Val-

tuusto on yksi tie, jota kautta pystyy vaikuttamaan.

AVOIMUUTTA HALLINTOON

Yksi keskeisimpiä Brodtkinin tavoitteita alkaneella valtuustokaudella on tehdä päätöksenteosta ja hallinnosta nykyistä avoimempaa. Hän nostaa esimerkiksi luottamuselinten asiakirjojen saatavuuden: neuvoston ja valtuuston pöytäkirjat ovat kyllä luettavissa seurakunnan verkkosivuilla, mutta niiden liitteet eivät.

– Aivan keskeiset asiakirjat, kuten talousarviot ja toimintasuunnitelmat, puuttuvat. Monien muiden ortodoksisten seurakuntien verkkosivuilta ne löytyvät.

Brodkin pitää päätöksenteon julkisuutta keskeisenä demokratian edellytyksenä, jos halutaan ylläpitää järjestelmää, jossa tavallinen seurakuntalainen pääsee päättämään asioista.

– Ei riitä, että äänestää kerran neljässä vuodessa. Asioista pitää oikeasti tiedottaa ja kaikkien asiakirjojen pitää olla julkisia.

Myös päätösten valmistelusta tulisi tehdä nykyistä avoimempaa. Esimerkkinä Brodkin mainitsee kirkkokunnan kiinteistöstrategian, jonka vaillinainen viestintä aiheutti viime kesänä melkoisen huhumylyn pyhäkköjen tulevaisuudesta.

Kiinteistöt liittyvät keskeisesti seurakuntien talouteen, ja hyvä taloustilanne on perusedellytys seurakunnan toiminnalle.

– Mitä olen seurannut, Helsingin seurakunnan taloudesta ei ole pidetty kovinkaan hyvää huolta. Tämä näkyy esimerkiksi Unioninkadun tilanteessa. Pitää ehdottomasti ryhtyä miettimään tarkemmin, mihin seurakunnalla on oikeasti varaa.

Alkuvuodesta julkiseen keskusteluun nousseesta koulujen uskonnonopetuksesta Brodkinilla on tuoreita kokemuksia. Seurakunnan tulisi varautua siihen, ettei uskonnonopetus välttämättä pysy

Jefim Brodkin

- 21-vuotias lääketieteen opiskelija.
- Kotoisin Järvenpäästä, nykyinen helsinkiläinen.
- Helenan vanhainkotia pyörittävän Pyhän Helenan säätiön hallintoneuvoston jäsen.
- Toiminut mm. Järvenpään Ystäväpiirin johtokunnassa, Järvenpään kirkon vastuuvapaaehtoisena ja ponomarikerhojen ohjaajana.
- Vihitty lukijaksi 2016.

Emilia Kankaanpää

- 22-vuotias ylioppilas, työskentelee myyjänä, suunnittelee sosiaalialan jatko-opintoja.
- Nykyinen lappeenrantalainen, asui pitkään Luumäellä.
- Lasten- ja nuortenkerhojen sekä kristinoppileirien ohjaaja ja leirijohtaja.
- Valmentaa lapsia koripallossa.

sellaisena kuin toivoisimme. Myös opetusjärjestelyissä on alueellista parantamisen varaa.

– Esimerkiksi Vantaalla ortodoksilukiolaisia on eronnut kirkosta, koska uskonnotunneille osallistuminen on hankalaa. Itse opiskelin suurimman osan uskonnon kursseista itsenäisesti.

ILOA JA ONNEA

Lappeenrannassa valtuustoon nousi 22-vuotias **Emilia Kankaanpää**.

Valtuustotyöskentelyä hän on aloittamassa avoimin ja iloisin mielin, valmiina oppimaan uutta. Myöskään Lappeenrannan valtuuston korkea keski-ikä, 67 vuotta, ei pelota.

– Voihan se olla vähän haasteellista, mutta olen aina tuntenut itseni tervetulleeksi ja voinut ilmaista itseäni niin kuin olen halunnut. Kaikki on aina mennyt hyvin, Kankaanpää kertoo.

Kahdeksan vuotta sitten käyty kristinoppileiri herätti kipinän seurakuntatyöhön.

– En tuntenut leiriltä ketään. Kriparin yhdeksän päivää olivat sen astisen elämäni parhaat. Olin oma itseni, tutustuin uusiin ihmisiin ja teimme kaikkea yhdessä, Kankaanpää muistelee.

– Toivon, että jokainen nuori pääsisi kokemaan sen onnellisuuden ja ilon, jota itse koin leirillä.

Leirin järjestäneellä Lahden seurakunnalla on perinne palkita aina yksi leiriläisistä, ja sillä kertaa oli Kankaanpään vuoro. Hän pääsi suoraan ohjaajaksi seuraavan vuoden kriparille.

Ensimmäisen leirin jälkeen Kankaanpää on suorittanut niin Lahden seurakunnan oman kuin ONL:nkin ohjaaja- ja johtajakoulutukset. Kolmisen vuotta sitten, asetuttuaan Lappeenrantaan, hän on toiminut ohjaajana myös lastenleireillä.

– Viime kesänä olin ensimmäisellä lastenleirillä johtajana: suunnittelin esimerkiksi päivät, mitä kukin ohjaaja tekee. Ensi kesänä olen jälleen Lappeenrannan kriparilla ja lastenleirillä johtajana.

– Viime syyskuusta olen pitänyt lastenkerhoa 7–12-vuotialle. Se on täysin minun vastuullani. Kävimme esimerkiksi keräämässä omenat kirkon pihalta ja teimme niistä omena-kaurapaistosta.

Niin lastenkerhoon kuin ehdolle valtuustoonkin hänet suostutteli sama henkilö, pastori **Andrei Verikov**.

– Olin pitämässä lastenkerhoa, kun isä Andrei tuli siihen kysymään, että tänään on viimeinen päivä asettua ehdolle valtuustoon, tu-

letko mukaan? Ajattelin, että mikä ettei. Olemme Lap-

peenrannassa pyrkineet saamaan nuoria jäämään mukaan seurakunnan toimintaan ja onnistuneetkin siinä.

YHTEEN KUULUMISTA

Kankaanpään valtuustokauden tavoitteet liittyvät varsinkin lasten ja nuorten toiminnan kehittämiseen. Hän toivoo, että ortodoksinuorilla olisi edes kerran kuussa yhteisiä kokoontumisia ja nuoret voisivat tehdä muutakin kuin oleskella kaupakeskuksissa tai yksin kotona.

– Itselleni ortodoksisuus merkitsee johonkin kuulumista, ettei ole yksin.

Seurakuntien yhdistämiseen hän suhtautuu avoimin mielin eikä usko merkittäviin muutoksiin. Aiemmin Haminan seurakuntaan kuuluneena Kankaanpää tuntee nuoria laajalta alueelta.

Emilia Kankaanpään äiti on kotoisin Pietarista ja itse hän on kaksikielinen. Kankaanpää ei ole havainnut vastakkainasettelua eri kielisten seurakuntalaisten välillä.

– En ole huomannut negatiivista ilmapiiiriä, vaikka leireilläkin porukka jakaantuu venäjää ja suomea puhuviin. Kun on tarpeeksi hyvä ohjaaja, tämä ei haittaa. Yritämme saada ihmiset tutustumaan toisiinsa.

Tulevaisuudessa Kankaanpäää kutuneen koulunpenkki, sillä hän on hakeutunut lähiohjaajakoulutukseen ja mahdollisesti sen jälkeen ammattikorkeakouluun. Tuleva ammatti löytynee lasten ja nuorten parista. ●

”Ajattelin, että mikä ettei.”



Jumalanpalvelus Uspenskin katedraalissa. Kuva: Vlada Wahlstén / Helsingin ortodoksinen seurakunta

Kirkkomme hiljaiset jättiläiset

Helsingin Katajanokalla sijaitsevan Uspenskin katedraalin pylväät ovat Suomen suurimpia kivimonoliitteja.

TEKSTI BORIS SALTIKOFF

Uspenskin katedraali on yksi Helsingin suosituimmista turistikohdeista. Vierailijat ihailevat avaran kirkkosalin arkkitehtuuria korkeine kupoleineen, loisteliasta ikonostaasia, pohtivat yksittäisten ikonien näköä ja sisäistä merkitystä. Vähemmälle huomiolle jää yksi ainutlaatuinen arkkitehtoninen yksityiskohta: neljä suurta graniittipyl-

västä, jotka kannattavat koko suurta kupolia.

Pylväiden käyttö arkkitehtuurissa ei toki ole mitenkään erikoista. Ovathan ne tulleet tutuiksi niin antiikin Kreikan rakennustaiteesta kuin Helsingin empire-keskustasta ja Eduskuntatalosta. Useimmiten ne on muurattu tiilestä ja rapattu. Jos ne on rakennettu kokokivestä, ne on

yleensä tehty lukuisista päällekkäin ladotuista paloista, mikä näkyy selvästi vaikkapa Eduskuntatalon pylväikössä.

Sitä vastoin Uspenskin katedraalin pylväät on toteutettu monoliitteina, niin että jokaisen pylvään lieriömäinen runko on yhtä ainoata kivikappaletta, samoin sen alla oleva neliskulmainen jalusta ja päällä oleva kartiomainen kapiteeli.

Nuo kappaleet ovatkin mittavia. Varsinaisen pylvään painoksi on laskettu noin 26 tonnia, jalustan maanpäällisen osan painoksi 8 tonnia (osa jatkuu vielä jonkin verran lattiataason alapuolelle) ja kapiteelin painoksi 14 tonnia. Katedraalimme pylväät ovatkin Suomen suurimpia kivi-monoliitteja.

Nämä jättiläismäiset kivijärkäleet on täytynyt louhia kalliosta, veistää muotoonsa, raahata katedraalin mäelle ja nostaa paikalleen. Työ on tehty kokonaan ihmisvoimin; eihän katedraalin rakentamisen aikoihin ollut käytettävissä edes koneellisia vinttureita, kallioporakoneista puhumattakaan.

Sellaista työtä ei ole helppo hahmottaa nykyaikana. Jos haluamme tutustua tällaisen työn menetelmiin, pitää lähteä katsomaan muita vastaavia kohteita. Onneksi esikuvia löytyy niinkin läheltä kuin Pietarin kaupungin monumentaalisesta keskustasta.

PYSTYTYS KÖYSISTÖILLÄ

Pietarin tunnetuimpia monumentteja on Lisakin kirkko. Se edustaa samaa uusklassista ristikirkkotyyliä kuin Helsingin Suurkirkko kupoleineen, neljine päätykolmioineen ja niihin kuuluvine pylväikköineen. Siinä missä Suurkirkon pylväät ovat tiilirakenteisia, rapattuja ja maalattuja, ovat Lisakin kirkon pylväät kiiltäväksi hiottuja graniittimonoliitteja – aivan kuten Uspenskin katedraalissa. Neljässä päädyssä niitä on yhteensä 48 kappaletta. Monoliitit ovat todella suuria: jokainen 17 metrin korkuinen pylväs painaa yli 100 tonnia.

Reikien poraamista kiveen vasara-taluttamennel-mällä. Yksityiskohta Montferrandin piirroksista.



Pietarin Lisakin kirkon pylväikköä. Kuva: Boris Saltikoff



Kivilouhos Pyterlahdessa. A. Montferrandin piirros.

Lisakin kirkon pylväiden historia tunnetaan läpikotaisin, sillä kirkon rakentanut arkkitehti **Augustin Montferrand** on kirjoittanut siitä kymmeniä piirroksia sisältävän kirjan. Pylväät on louhittu Suomessa, Virolahden pitäjän Pyterlahden kylässä Suomenlahden rannalla, aivan nykyisen rajan vieressä. Siellä sijaitti useita kymmeniä louhoksia.

Louhokset toimivat niin, että jokainen pylvään aihio irrotettiin kalliosta hakkaamalla tiheä rivi reikiä aihion alle ja taakse sekä kiilaamalla kivikappale irti. Sitten aihiot työstettiin lieriömäisiksi ja pyörítettiin laiturienvieressä seisoviin proo-

muihin, joilla ne kuljetettiin rakennuspaikalle.

Rakennuspaikalla pylväät viimeisteltiin ja hiottiin kiiltäväksi. Lopuksi jokainen pylväs vuorollaan nostettiin pystyyn kuin purjelaivan masto, puisen rakennustelineen ja käsikäyttöisillä vinttureilla toimivien köysistöjen avulla.

Kun Pyterlahden kivi oli osoittautunut niin äärimmäisen otolliseksi pylväsmateriaaliksi, toteutti arkkitehti Montferrand vielä uskomattomamman rakennustyön. Keskelle Palatsiaukiota pystytettiin kuusikerroksisen talon korkuinen Aleksanterin monumentti, jonka ytimenä on

valtava, 24 metrin korkuinen ja 750 tonnin painoinen monoliitti, maailman suurin kalliosta louhittu kivikappale.

Aleksanterin monumentti rakennettiin täsmälleen samalla tavoin kuin Iisakin kirkon pylväät, ja tässäkin superjättiläinen nousi pystyyn miesvoimin, tuhansien sotamiesten vinssatessa lukemattomia köysiä.

SAUKKOSAAREN GRANIITTIA

Uspenskin katedraalin pylväiden kiveä ei lähdetty hakemaan Virolahdelta asti. Helsingin keskustan länsipuolella, Hietaniemen hautausmaiden edustalla sijaitsi kalliainen Uttern-niminen saari eli Saukkosaari, josta löytyi kaunista ja ehjää graniittia.

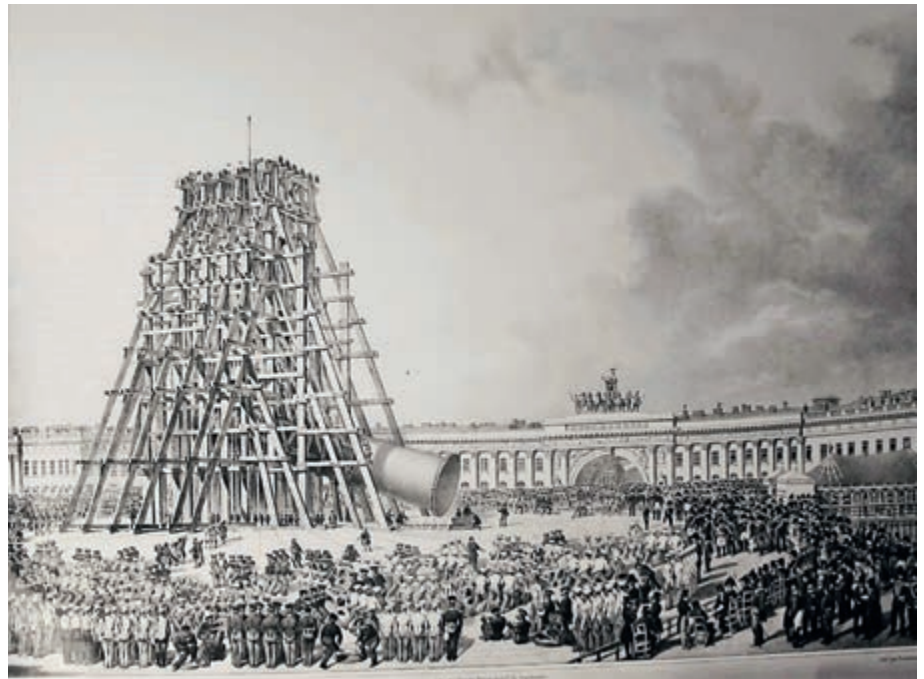
Asiakirjojen mukaan helsinkiläinen rakennusyrittäjä, kauppaneuvos **E. I. Uschakoff** oli saanut vuonna 1825 kenraalikuvernöörin määräyksellä hallintaoikeuden tähän saareen kivilouhoksen ja kiviveistämön perustamista varten.

Tämä oli melkoista innovaatiota. Kovaa graniittista kiveä oli Suomessa toki louhittu aikojen alusta asti, mutta sitä oli käytetty lohkokappaleina kivijalkojen ja muurien rakentamiseen, kun taas veistettyjä paaseja (esimerkiksi hautakiviä) oli tehty pehmeämmistä kivistä kuten kalkkikivistä.

Graniitin veistäminen määrämuotoisiksi kappaleiksi ja hiominen sileäpintaiseksi oli uusi, Pietarista omaksuttu menetelmä. Utternin kiviveistämössä tuotettiin graniittipaasia moniin kohteisiin, muun muassa Kolminaisuuden kirkon perustukseksi, ja todennäköisesti sieltä on lähtöisin myös Kauppatorilla seisova Keisarinnan kiviobeliski. Tällä veistämöllä valmistettiin myös Uspenskin katedraaliin tulevat pylväät.

Joissakin lähteissä on arveltu Uspenskin katedraalin pylväiden olevan peräisin nykyisen Linnanmäen alueen kivilouhoksilta, mutta niin suurten monoliittien kuljettaminen sieltä maitse olisi ollut käytännössä mahdotonta. Juuri proomu-

”Uspenskin katedraalissa pylväät ovat tosi työssä”



Aleksanterin pylvään nosto-operaatio. A. Montferrandin piirros.

kuljetus oli tehnyt mahdolliseksi Iisakin kirkon ja Aleksanterin monumentin rakentamisen Pietariin.

Utternin louhos oli toiminnassa 1800-luvun loppuvuosiin saakka. Se menestyi hyvin, ja **Jegor Uschakoff**, Muolaan Kyyrölästä lähtöisin oleva entinen maaorja, nousi kauppaneuvokseksi sekä Helsingin kaupunginvanhimpien neuvoston jäseneksi. Hän oli myös seurakunnan tukipylväitä, ja hänen hautakivensä Hietaniemen ortodoksisen hautausmaan vanhan kappelin tuntumassa on yksi näyttävimmistä hautamuistomerkeistä.

Itse Saukkosaarta ei nykyisin ole olemassa. Se on täytemaalla yhdistetty osaksi Jätkäsaarta, ja siitä muistuttaa vain Länsisataman pohjoisimman laiturin nimi Saukonlaituri ja sen mukaan nimetty katu.

RAUTATIE VEI YLÖS

Uspenskin katedraalin pylväät toteutettiin samalla tekniikalla kuin Iisakin kirkon pylväät, tosin ymmärrettävästi Hel-

singin vaatimattomammassa mittakaavassa. Monoliittien aihiot louhittiin irti kalliosta, työstettiin valmiiksi, tuotiin proomuilla Katajanokan rantaan ja kuljettiin katedraalin mäelle.

Kuljetuksessa hyödynnettiin muuten kapearaiteista rautatierataa, joka oli varta vasten rakennettu työmaalle tiilien kuljettusta varten. Pylväiden pystyttämiseksi saatiin apua Viaporin laivastoasemalta, josta tuli sekä vinssejä että miestyvoimaa. Laivaston matruusien voimalla pylväät nousivatkin pystyyn.

Näin syntyivät Uspenskin katedraalin mahtavat kivipylväät. Nykyisin ne seisovat oleellisena osana kirkkosalia. Ne ovatkin oleellinen osa, sillä ne todella kannattavat sen suurta keskuskupolia. Me olemme tottuneet näkemään pylväitä rakennuksissa lähinnä lisäosina tai koristeina niin Suurkirkossa, Eduskuntatalossa kuin Iisakin kirkossa, mutta Uspenskin katedraalissa pylväät ovat tosi työssä.

Ne eivät ole koriste-esineitä eivätkä yritä pistää erikseen silmään vaan sulautuvat ja korostavat katedraalin korkeutta ja hartaan juhlavaa tunnelmaa – nuo kirkkomme hiljaiset ja vaatimattomat jättiläiset. ●

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva geologi.

Иоанн Марколайнен священником в Котка

Указом Высокопреосвященнейшего архиепископа Хельсинки и всея Финляндии **Льва** иерей **Иоанн Марколайнен** назначен на временную должность приходского священника в Православный приход города Котка. Отец Иоанн будет нести служение до конца этого года. В 2021 году приходы Котка, Хамина и Лаппеенранта объединятся в новый приход Юго-Восточной Финляндии.

Архиепископ Лев рукоположил отца Иоанна во священники в октябре прошлого года, после чего он нес служение в Тапиола. До этого отец Иоанн на протяжении долго времени служил диаконом в Свято-Троицком храме в Хельсинки.

- Я с радостью принял благословение архиепископа Льва на служение в город Котка. Мне 53 года. Живу в Финляндии с 1994. Имею ингерманландские корни. У нас с женой две дочери. Учился в Московской духовной семинарии и Киевской духовной академии, где и получил научную степень магистра богословия. Я дружелюбный и открытый человек



Владимир Сокрышкин

Иерей Иоанн Марколайнен.

готовый к сотрудничеству. Рассчитываю на вашу поддержку и надеюсь, что наш совместный труд приведет к Богоугодным результатам, – делится отец Иоанн. ●

Новый приход на юго-востоке Финляндии

В 2021 году приходы Котка, Хамина и Лаппеенранта объединятся в один приход, который будет носить название Православный приход Юго-Восточной Финляндии.

Совместная деятельность приходов начнет развиваться уже в этом году. 19 января в Лаппеенранта прошли праздничные мероприятия, посвященные рождению нового прихода. За праздничной литургией Архиепископ Хельсинки и всея Финляндии **Лев** совершил чин хиротесии во чтеца и иподиакона и хиротонию **Хейкки Харвола** во диакона.

После литургии участники торжеств прошли крестным ходом от Храма Покрова Пресвятой Богородицы до места совместной трапезы и праздничной программы.

Торжества, посвященные объединению приходов, пройдут также в Хельсинки. Праздник начнется в 10 часов с

Божественной литургии в Успенском кафедральном соборе 2 февраля 2020. В 2021 году приходы Лахти и Хяменлинна войдут в состав прихода Хельсинки. ●



Матти П. Пуккинен



БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА
открыта по понедельникам и
вторникам в 10–15 ч,
по средам и четвергам в 15–19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

В субботу 8.02.2020 с 11-14
часов в помещении
приходской библиотеки будет
проходить встреча с семейным
консультантом Еленой
Вионцек.

Тема беседы «Невротические
расстройства и внутренний
конфликт. Возможности
профилактики».
Добро пожаловать!



Miroslav Natrusngy (vas.) ohjaa ponomarikerhoa. Kerholainen Aleksanteri Avdouevski kantaa kynttilää.

Papin ahkerat apulaiset

Alttaripalvelijan tehtäviä voi harjoitella ponomarikerhossa. Samalla tutustuu uusiin ihmisiin ja oppii vuorovaikutustaitoja.

TEKSTI SUSANNA KARHAPÄÄ KUVAT SUSANNA KARHAPÄÄ JA LEENA INKER

Jumalanpalvelus on alkamassa Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa Tapiolassa. Tuohukset tuoksuvat, ja valo siivilöityy kauniisti koristeellisen kirkon ikkunoista sisään. Kirkonkellot toivottavat seurakuntalaiset tervetulleiksi.

Seurakunnan lastenkerhossa on jo vilinää. Tapiolan pyhäkköyhteisö vaikuttaa olevan hyvin aktiivinen, ja kirkossa käy paljon lapsiperheitä.

Ennen jumalanpalveluksen alkua paikalle saapuu 18-vuotias **Miroslav Natrusngy**. Hän on ohjannut ponomarikerhoa Tapiolan kirkossa jo vuoden ajan. Natrusngy menee hakemaan papilta siunauksen, vaihtaa päälleen sinivalkoisen stikarin eli jumalanpalveluspuvun ja valmistautuu alttaripalvelijan tehtäviin.

Natrusngyn tulee olla tarkkana koko jumalanpalveluksen ajan, sillä hänen tehtävänsä on katsoa myös ponomarikerholaisten perään ja auttaa heitä tarvittaessa.

Ponomari eli alttariapulainen auttaa pappia alttarissa jumalanpalveluksen aikana. Ponomari antaa suistutusastian papille sekä toimii kynttiläkantajana saattossa, leikkaa leivän ja huolehtii siitä, että jälkiviini on sopivan lämpöistä.

ALARAJANA KUUSI VUOTTA

Ensimmäinen ponomarikerholainen saapuu paikalle. 11-vuotias **Aleksanteri Avdouevski** tulee kirkkoon isänsä kanssa. Aleksanterin isä on Tapiolan seurakunnan diakoni **Ivan Avdouevski**. Siksi Aleksanteri onkin ollut ponomarina jo kolme-

vuotiaasta saakka. Ponomarin uraa hänellä on siis takana jo kahdeksan vuotta.

– Aleksanteri oli ihan pienenäkin hyvin maltillinen ja rauhallinen lapsi. Olimme jossain vaiheessa kahdestaan Tapiolassa ponomareina, isä kertoo.

Ponomarina voi toimia kuka tahansa miespuolinen ortodoksisen seurakunnan jäsen. Yleensä ponomarin alaikärajana on pidetty kuutta vuotta, mutta nuoremmatkin pojat voivat toimia ponomareina, etenkin kirkossa työskentelevien sukulaisten valvonnassa.

Aleksanteri menee tänään hakemaan siunauksen papilta, vaihtaa stikarin päälleen ja liittyy muiden ponomarien ja diakoni-isänsä joukkoon. Ponomarikerhoon tulee tänään vielä 10-vuotias **Patrick Lu-**



Ponomarit auttavat pappia koko jumalanpalveluksen ajan.

cau-Pantke. Hänkin tietää jo entuudestaan, miten toimia. Lucau-Pantke on osallistunut ponomarikerhoon sunnuntaisin jo kahden vuoden ajan.

– Ponomarikerhossa on parasta se, että saa auttaa pappia, hän kertoo.

Lucau-Pantken mielestä on myös kivaa, että jumalanpalveluksen aikana on tekemistä. Hän kertoo myös, että jo ennen kuin hänestä tuli ponomarikerholainen, hän oli kiinnostunut aiheesta.

VIRHEET EIVÄT HAITTAA

Mahdolliset virheet eivät jännitä, sillä ponomarit ja kerhon ohjaaja kyllä auttavat, jos ei tiedä jotain entuudestaan. Kerhoon voi siis osallistua kuka vaan, eikä mitään tarvitse osata tai tietää etukäteen.

Lucau-Pantke kertoo, että kerran hän unohti ottaa kynttilän mukaan saattoon. Mitä sitten tapahtui?

– Ei se haitannut, minua tultiin muistutamaan siitä.

Natrusngy kertookin, että ponomarikerhossa saa tietysti tehdä virheitä. Joitain isompiakin kommelluksia on joskus sattunut. Natrusngy vakuuttaa, että ne eivät ole lainkaan vakavia. Muut seurakuntalaiset eivät asiaa useinkaan edes huomaa.

– Kerran oli vähän kiusallinen tilanne. Kuuma vesi pitäisi pyhittää alttarissa, mutta kuumaa vettä ei ollutkaan valmiina. Sitä piti lähteä kesken jumalanpalveluksen keittämään. Siihen meni aika paljon aikaa.

Natrusngy sanoo kuitenkin, että kaikista pienistä (ja vähän isommistakin) kommelluksista kyllä selvittää.

– Virheitä saa tehdä. En itsekään tiedä vielä kaikkea, Natrusngy sanoo ja hymyilee.

OHJAAJALLE VASTUUTA

Yleensä Tapiolassa sunnuntaisin pidettävään ponomarikerhoon tulee noin neljästä viiteen lasta. Tänäpäin Natrusngyllä on ohjattavanaan vain kaksi kerholaista.

Se ei kuitenkaan haittaa, hyvin järjestetään näinkin.

Natrusngy saa kerhon ohjaamisesta pienen palkkion, joka hänen sanojensa mukaan lisää vastuullisuutta. Yleensä hän ohjaa kerhoa Tapiolassa sunnuntaisin, mutta joskus hän on ollut vierailevana ohjaajana Pyhän Kolminaisuuden kirkossa ja Uspenskissa.

– Parasta kerhon ohjaamisessa on se, että oppii ottamaan vastuuta. Ohjaamiseen suhtautuu heti vakavammin, kun siitä saa rahaa, Natrusngy kertoo.

”Parasta on se, että saa auttaa pappia.”

Ponomarikerhoja

Ponomarikerhoja pidetään sunnuntaisin liturgian aikana klo 10 alkaen.

Helsinki: Uspenskin katedraali ja Pyhän Kolminaisuuden kirkko (sunnuntain lisäksi myös keskiviikkoisin vigilian aikana klo 17–18)

Espoo: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Lahti: Pyhän kolminaisuuden kirkko (su klo 9.50–11.30) ja Hyvinkään kirkko

Hän on oppinut kerhon vetäjänä myös vuorovaikutustaitoja. Haasteitakin on riittänyt, ainakin silloin kun kerholaisia on useampia.

– Silloin, kun on mukana useampia lapsia, voi olla haastavampaa. Joskus kurinpito voi olla vaikeaa, jos lapset alkavat riehua yhdessä. Tänäpäin ei kylläkään ollut sellaista. Sekin kyllä opettaa vastuullisuutta, hän kiteyttää.

Saavuttuaan kirkkoon ponomarikerholaiset menevät ensin alttariin auttamaan pappia. Jumalanpalveluksen aikana pojat antavat papille suitsukeastian ja kantavat kynttilää. Tänäpäin Lucau-Pantke vie papille analogin eli lukupöydän samalla kun Avdouevski kantaa kynttilää.

PARASTA UUDET IHMISET

Ponomarit myös johtavat saattoa ja keräävät kolehdin. He auttavat myös ehtoollisen valmistelussa kaatamalla jälkiviiniä. Kun he ovat käyneet ehtoolliselle, jakavat he myös leipää.

Mitä ponomari siis kerholaisten saanoin tekee?

– Viedään suitsutusta papille ja tehdään ehtoollista, sanoo Patrick Lucau-Pantke.

– Ponomari kantaa kynttilöitä, leikkaa leipiä ja antaa sytytysastian, vastaa konkariponomari Aleksanteri Avdouevski.

Avdouevskin mielestä kerhossa on parasta se, että tutustuu uusiin ihmisiin. Nyt 11-vuotiaalla pojalla alkaa kuitenkin olla kiire. Jalkapallo repussa paljastaa, että edessä ovat tänäpäin vielä futistreenit. Heti jumalanpalveluksen loputtua Avdouevski rientää siis jo seuraavaan harrastukseen. ●



Pyhän Savan kirkkoa alettiin rakentaa jo vuonna 1935, mutta 70 metrin korkeuteen kohoavan kupolinsa se sai vasta 1989.

Belgrad hellii ortodoksituristia

Serbian pääkaupunki Belgrad on vielä melko tuntematon, mutta turvallinen ja kiinnostava matkakohde. Maan vahva ortodoksisuus näkyy myös katukuvassa.

TEKSTI ISMO LEHTONEN KUVAT TANJA MIKKOLA

Belgradin keskeisellä kävelykadulla Kneza Mihailalla vaeltavat kesäisenä päivänä niin paikalliset kuin turistit. Sivukatujen lukuisilla terasseilla tilataan lounaiksi kansallisruoka pljeskavica eli isoa jauhelihapihviä tai raikasta šopska-salaattia. Joillain on edessään vain kupillinen kahvia, sormustimellinen hedelmäviina rakijaa tai tuopillinen olutta, kaikki serbien lempijuomia.

Yhdessä kadunvarren monista kirja-kaupoista ihmiset hakevat viilennystä helteeseen ja lukemista kesäpäiviin. Seiniä

kiertävät kattoon asti ulottuvat puiset hyllyt. Lähellä ovea on hyllyrivistössä kuitenkin aukko. Siinä on kirjojen sijaan seinälle ripustettu myytäväksi ikoneja; vanhoja ja uusia, pieniä ja vähän isompia.

Serbia on toiseksi vanhin slaavilainen ortodoksimaailman Bulgarian jälkeen ja sen kirkko sai patriarkaatin aseman jo 1346. Maan suojeluspyhä, pyhä Sava oli Serbian ensimmäinen arkkiepiispa vuodesta 1219 ja hän oli myös Serbian kirjallisuuden isä. Ei siis ihme, että ortodoksisuus on vahvasti läsnä ja kirjakaupat myyvät ikoneja.

Ikoneja myydään myös ortodoksikaupoissa, joita on ympäri keskustaa. Esimerkiksi patriarkaatin virallinen kauppa Patrijaršijska prodavnitsa sijaitsee aivan kuuluisan hotelli Moskvan vieressä Terazije 22:ssä. Kaupoista saa kaikkea tarpeellista: kirjoja, vaatteita, suitsukkeita, kynttilänjalkoja, kynttilöitä ja muita mehiläisvahatuotteita ihonhoitosarjoista ja huulirasvoista alkaen sekä luostareiden omia viinejä ja rakihoitoja. Hinnat ovat hiekkamman korkeammat kuin luostarien omisissa kaupoissa.

PYHÄ SAVA ON KAIKKIALLA

Pyhä Savakin on kaupungissa näkyvästi esillä. Hänen mukaansa nimetty leveä Sava-joki yhtyy Belgradin kohdalla Tonavaan, ja jokien yhtymäkohdassa mahdavalalla näköalapaikalla on Serbian suosituin turistikohte, jo roomalaisajalla perustettu Kalemegdanin linnoitus.

Valkoisena hohtava Pyhän Savan kirkko puolestaan näkyy joka puolelle kaupunkia. Yhtä maailman suurimmista ortodoksikirkkoista alettiin rakentaa 1900-luvun alussa paikalle, jossa ottomaanivalloittajat polttivat Savan jäänteet vuonna 1595.

Savan kirkko ei kuitenkaan ole Belgradin pääkirkko. Sellainen on pyhän arkkienkeli Mikaelin katedraali, joka on lähellä Kalemegdanin linnoitusta. Kirkkoon voi Serbiassa mennä tavallisissa vaatteissa, joten vaikkapa huivi tai pitkä hame eivät ole pakollisia.

Sisätiloiltaan kaunista katedraalia vastapäätä, osoitteessa Kneza Sime Markovića 6, sijaitsee kiinnostava Serbian ortodoksisen kirkon museo, jossa on esineistöä ja käsikirjoituksia keskiajalta alkaen. Museo

on auki maanantaista perjantaihin kello 9–16, paitsi juhlapäivinä. Itse rakennus on Serbian patriarkaatin toimitila.

Kulman takaa Kralja Petra -kadulta löytyy Belgradin vanhin yhä toimiva kafana eli perinteinen ravintola nimeltään ”?”. Kyllä, ?. Toisella nimellä perustettu ? aloitti 1820-luvulla, mutta omistajanvaihdoksen myötä vuonna 1893 sen nimeksi tuli Kod Saborne crkve eli Katedraalin luona.

Silloinen ortodoksikirkon johto vastusti katedraalin liittämistä ravintolatoimintaan, joten neuvoton omistaja vaihtoi väliaikaiseksi nimeksi kysymysmerkin. Nimi on yhä tänäkin päivänä sama, ja tunnelmallinen paikka on yksi Belgradin virallisista nähtävyyksistä.

LUOSTAREITA RIITTÄÄ KÄYTÄVÄKSI

Jos haluaa sukeltaa vielä syvemmälle serbialaiseen ortodoksisuuteen, kannattaa vierailta luostarissa. Niitä on maassa todella paljon, keskiaikaisista huomattavasti uudempia. Läheltä Valjevoa, parin tunnin bussimatkan päässä Belgradista, löytyy esimerkki molemmista.

Osa entistä Jugoslaviaa

- Serbia on suurin entisen Jugoslavian alueen valtioista. Asukasluku on noin 7 miljoonaa, pinta-ala 88 000 neliökilometriä. Pääkaupunki Belgradissa on 1,3 miljoonaa asukasta. Muita suuria kaupunkeja ovat Novi Sad ja Niš.
- Rahayksikkö on Serbian dinaari (RSD).
- Pääkieli on serbia. Se on ainoa kieli, jota kirjoitetaan kaksilla aakkosilla: latinalaisilla ja kyrillisillä.
- Paras aika matkustaa on huhtisyykskuussa.
- Air Serbia lentää Helsingistä suoraan Belgradiin, matka-aika on noin 2,5 tuntia.
- Hintataso on edullinen.

Lelic on uudehko luostari, jonka yhteydessä toimii sekä sympaattinen luostari- ja puukaverustustyöpajat. Se vaalii kahden piispan, Dragomir Velimirovicin ja hänen sosialistisen Jugoslavian aikaan USA:ssa vaikuttaneen poikansa Nikolaj'n muistoa. Luostarin yhteydessä on majoitusmahdollisuus.

Ćelije puolestaan on 1300-luvulla perustettu luostari ja nykyään myös valtiollinen kulttuurimuistomerkki puhtasveitsen Gradac-joen rantamilla. Sen tunnetuin asukas oli arkkimandriitta, pyhä Justin Popović. Luostarin vanhin ikoni on vuodelta 1789. Molemmat luostarit on pyhitetty arkkienkeli Mikaelille.

Serbian kirkko noudattaa juliaanista kalenteria, jonka mukaan myös kirkolliset juhlapäivät määräytyvät. Jouluaatto esimerkiksi on 6. tammikuuta. Ehkä omaleimaisin Serbian ortodoksien tapana on slava, perheen suojeluspyhän juhla, joka on serbiortodokseille vuoden ehdottomia kohokohtia. Slavaa juhlitaan kyseisen pyhän nimikkopäivänä ja se on sukujuhla, johon kutsutaan myös naapurit ja mahdollisesti ystäviä. Slava on myös UNESCO:n kulttuurinen maailmanperintökohde. ●



Ćelijen luostari lepää puiden katveessa suojellun Gradac-joen kanjonissa. Sen nykyisen kirkon paikalla on sijainnut bysanttilainen basilika.

Nimi: Johannes Wuorlinna
Ikä: 80 vuotta
Asuu: Haminassa
Perhe: jäi leskeksi vuonna 2015, kaksi lasta, kaksi lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta
Ammatti: eläkkeellä, pappi
Harrastukset: lukeminen, runojen kirjoittaminen



TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

Palomiehestä papiksi

MENIN vuonna 1984 Pyhän Nikolaoksen päivänä Valamoon. Ajattelin, että halusin nähdä vähän elämää luostarissa. Ystävystyin igumeni **Panteleimonin** kanssa, joka oli siihen aikaan luostarin johtaja ja sovimme, että voin mennä Valamoon talkoolaiseksi. Seuraavana vuonna suuren paaston aikaan sitten menin sinne talkootöitä tekemään. Siellä ollessani ahmin pyhien isien kirjoituksia. Pidin suoranaista ihmeenä, että tällaisia kirjoituksia voi olla olemassa maailmassa. En ollut törmännyt luterilaisuuden piirissä vastaavanlaisiin teksteihin. Kävin ajatuksistani kirjeenvaihtoa Panteleimonin kanssa ja toukokuun viimeinen päivä vuonna 1985 minut liitettiin ortodoksiseen kirkkoon. Sain nimen Johannes ja taivaallinen esirukoilijani on Johannes Kastaja.

Sanoin Haminan kirkkoherralle, että mitenkäs olisi, jos alkaisin opiskella teologiaa. Kirjoittauduin vuonna 1986 pappis-seminaariin, joka siihen aikaan toimi Kuopiossa. Kaksi viimeistä tenttiä suoritin Joensuun yliopistossa. **Hakkaraisen Jarmo** soitti myöhemmin ja kysyi haluaisinko jatkaa opintoja. Vastasin, että katsotaan. Olin epävarma, koska olin jo opiskellut paljon ja ajattelin, että perheeni kärsii. Niinpä opinnot jäivät. Olen laulanut kirkkokuo-

”Meidän ihmisten pitäisi olla empaattisempia toisiamme kohtaan.”

rossa Kouvolassa ja Haminassa, ja sen jälkeen olin lukijana. Vuonna 1991 minut vihittiin diakoniksi ja sain opetustehtävän. Parhaimmillaan kävin opettamassa yhdeksässä eri koulussa uskontoa. Se oli mukavaa työtä. Kaiken kaikkiaan halusin auttaa kirkkoherraamme kaikessa missä voin, koska hänellä oli sydän- ja verisuonisairaus kuten minullakin. Sain sydäninfarktin 36-vuotiaana ja terveydellisistä syistä joutuin jouduin jo varhain luopumaan palomiehen ammatistani.

Olen opiskellut Työväen akatemiassa psykologiaa, filosofiaa, ja suomen kieltä ja kirjallisuutta. Jo niihin aikoihin taide oli minulle tärkeää. Vuosien saatossa olen maalannut, harrastanut kuvanveistoa ja kirjoittanut kaksi runokokoelmaa nimeltään *Freesialta tuoksuva mustarastas* ja *Näistä kuvista*. Jos Luoja suo, saan vielä mahdollisuuden tehdä kolmannenkin kokoelman. Olen huomannut, että akatemisuus on liian jäykkää taiteen tekemiseen. Kaipaan rennompaa otetta. **Goethe**

sanoo runossaan: ”Tieteen ja taiteen myötä saa ihminen uskonnon. Ellei hänellä ole kumpaakaan, ottakoon uskonnon.” Myöhemmin oivalsin, että olen käynyt nämä samat asiat läpi elämässäni.

Vuorisaarna on minulle tärkeä, eritoten tämä kohta: ”Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan” (Matt. 5:6). **Kristos Jannaraksen** teos *Nälkä ja jano* on vaikuttanut minuun voimakkaasti. Mielestäni jokaisen tulisi lukea kyseinen kirja. Ortodoksisuus on opettanut sielunrauhaa. Pyhien isien kirjoitukset ovat erittäin hyviä ja niistä saa sellaisen käsityksen, kuin asiat vaativat. Jannaras on lainannut teoksessaan Pyhää **Theodorosta**: ”Jos ihminen ei sano sydämessään: Maailmassa olemme vain minä ja Jumala, ei hänellä ole oleva lepoa.” Meidän ihmisten pitäisi olla empaattisempia toisiamme kohtaan ja kuunnella toisiamme. Jannaraksen kirjassa sanotaan hyvin tämänkin asia: ”Tässä maailmassa, meidän maailmassamme, hellyys ja hentous on suuri pahe. Meidän maailmassamme ihmiset ovat kovia ja heillä on panssari.” Tästä syystä halusin naamion toisen runokokoelmani kanteen, sillä tässä kovassa maailmassa ihmiset katselevat kovettu-
neen suolanaamion takaa. ●

Oi Kristus Jumala, joka syntymiselläsi pyhitit neitseellisen poven, sinä Simeonin kädet siunasit hänen ansionsa mukaan ja meitä kiiruhdit nyt pelastamaan. Anna kristikansallesi rauha, oi ainoa ihmisiä rakastava. – *Kontakki, 1. säv.*



”Ihminen tekee vastuuttomia asioita suhteessa luomakuntaan kuvitellessaan, ettei siitä voi jäädä kiinni.”

siivu 27

Pappi vie lapsen pyhälle portille ja lausuu rukouksen.

TERVETULOA KIRKKOON

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA PENTTI POTKONEN

■ Helmikuun toisena päivänä kirkkomme viettää Herran temppeliintuomisen juhlaa, joka on yksi kahdestatoista suuresta juhlasta. Kun Neitsyt Marian puhdistautumisaika synnytyksen jälkeen oli kulunut, Maria ja Joosef menivät neljäkymmenen päivän ikäisen Jeesus-lapsen kanssa uhraamaan Jerusalemin temppeliin. Siellä he kohtasivat vanhurskaan Simeonin ja naisprofeetta Hannan, jotka tunnistivat Jeesuksen Messiaaksi.

Herran temppeliintuomisen juhlaan pohjautuu myös kirkottaminen, jossa äiti ja kummi tuovat 40 päivän ikäisen lapsen pyhäkköön. Siellä lapsen ja hänen äitinsä puolesta luetaan rukoukset ja heidät toivotetaan tervetulleiksi aloittamaan kirkollinen elämä.

Nykyisin vastasyntyneet kastetaan tyypillisesti noin kahden kuukauden iässä. Kirkottaminen voi tapahtua joko ennen kastetta tai sen jälkeen; neljäkymmenen päivän ajankohta ei siis ole ehdoton. Kirkottamista vasta kasteen jälkeen puoltaa se, että tällöin lapsi pääsee osallistumaan ensi kertaa ehtoollisen sakramenttiin. Kirkottamiselle ei ole tarkkaa ikärajaa, mutta toimitus liittyy enemmän sylvauvoihin kuin tätä isompiin lapsiin.

Kastettu lapsi kirkotetaan aina liturgian yhteydessä, yleensä juuri ennen ehtoollista. Pappi tulee kirkon ovelle äitiä ja lasta vastaan ja

lukee siellä rukouksen heidän puolestaan. Pappi lausuu ”Kirkkoon otetaan Jumalan palvelija (etunimi) Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.” Tämän jälkeen pappi ottaa lapsen, vie tämän pyhälle portille ja lausuu rukouksen, minkä jälkeen lapsi palaa äidin tai kummin syliin. Toivottavaa on, että sekä äiti että lapsi osallistuisivat tämän jälkeen ehtoolliseen. Sylvauvalle ehtoollista annetaan vain tipallisen verran.

Miten täytyisi toimia, jos haluaa lapsensa kirkotettavaksi? Usein pappi mainitsee kirkottamisen kasteen toimittamisen yhteydessä ja asiasta voi sopia jo tuolloin. Kirkottamisesta ei kuitenkaan tarvitse ottaa yhteyttä seurakunnan asiakaspalveluun; riittää, että saapuu liturgiaan lapsen kastetta seuraavana sunnuntaina tai lähiaikoina sen jälkeen. Kirkottamisesta ilmoitetaan pyhäkön vahtimestarille, joka kertoo asiasta toimittavalle papille. Näin pappi tietää tulla hakemaan kirkotettavia ehtoollisen läheystyössä.

Kirkottaminen on lämminhenkinen toimitus, jossa lapsi otetaan vastaan seurakunnan jäsenenä. Ehtoolliseen osallistuminen myös täydentää kasteen ja sitoo ne osaksi toisiaan. Vanhan testamentin puhtaussääntöjen kanssa kirkottamisella ei kirkon opetuksen näkökulmasta ole mitään tekemistä.

Luomakunta ja lähimmäinen

Luomiskertomuksen sanomaan kiteytyy pitkälti se, miten meidän on ymmärrettävä oma suhteemme luomakuntaan, kirjoittaa pastori Andrei Verikov.

TEKSTI ANDREI VERIKOV KUVAT SAARA KALLIO

Ihmisen asema luomakunnassa on erilainen kuin eläimillä, sillä Jumala antoi ihmisille luvan vallita eläimiä ja “kaikkea mikä maan päällä elää ja liikkuu.”

Meille ihmisille on annettu luomakunta haltuumme, mutta se ei tarkoita, että voisimme tehdä sillä mitä tahansa. Lopulta kaikki kuuluu Jumalalle, kuten psalmissa sanotaan: “Herran on kaikki maa, maanpiiri ja kaikki, jotka siinä asuvat.” (Ps.23 LXX).

Meille ihmisille kaikki on annettu vain lainaan. Meillä on siis velvollisuus pitää hyvää huolta siitä, mitä meille on uskottu.

Tämä on peruseriaate kaikessa siinä, miten ymmärrämme omaisuuden. Jos muistaisimme, että Jumala on antanut kaiken vain lainaan, lopettaisimme myös kadehtimisen. Sen mitä näemme lähimmäisillämme olevan, ei lopulta ole heidän, vaan jotain, minkä he ovat myös Jumalalta saaneet lainaan.

Miksi siis kadehdimme? Jos jollekulle on paljon uskottu, häneltä tullaan myös paljon vaatimaan. Haluammeko paljon jotain itsellemme? Eikö meitä pelotähtään, että joudumme tilille kaikesta siitä, mitä olemme tehneet tai jättäneet tekemättä?

Luomakunnassa olevat asiat on Jumala antanut lainaan ja vastuullisesti hoidettavaksi. Opetus on hyvin yksinkertainen, mutta sen toteuttaminen näyttää olevan hyvin vaikeaa. Tämä on sinänsä kummallista, sillä suurin osa ihmisistä onnistuu pitämään kirjastoista lainatuista kirjoistakin hyvää huolta. Miksei sitten osata pitää samalla tavoin huolta luomakunnasta?

ELÄMÄ VAILLA KURINALAISUUTTA

On hyvä pohtia, miksi näemme maailmassa niin paljon epäkohtia ja suoranaista julmuutta. Miksi ihminen haluaa tietoisesti tuhota luontoa, vaikka sen

Jumala on antanut luomakunnan lainaan ja vastuullisesti hoidettavaksi.

seurauksena hän tuhoaa oman elinym-
päristönsä ja koko maapallon kyvyn yl-
läpitää elämää? Emme tuhoa ainoastaan
luontoa, vaan teemme elämän vaikeaksi
lähimmäisillemme ja erityisesti tulevil-
le sukupolville.

Niin luonnon kuin lähimmäisenkin
riistäminen liittyy keskeisesti siihen,
miten me ihmiset toimimme tässä maa-
ilmassa. Miksi teemme monesti tietoisesti
pahaa?

Kirkkomme suuri opettaja, pyhä Basi-
leios Suuri, kirjoittaa: "Vailla kurinalai-
suutta elämä johtaa nautintoihin, joista
pääsee nauttimaan nyt, ei myöhemmin."

Tähän kiteytyy syy siihen, miksi ih-
minen tekee niin helposti syntiä. Ihmi-
nen, joka haluaa kaiken nautinnon itsel-
leen tässä ja nyt, joutuu lähes poikkeuk-
setta tekemään pahoja asioita. Hän joutuu
riistämään jotain toiselta pois, jotta sai-
si enemmän itselleen. Hän myös riistää
luontoa, jotta saisi suurimman hyödyn.

Kaikessa yksinkertaisuudessaan tässä
on vastaus siihen, miksi ihminen turme-
lee luomakuntaa. Hän ei halua tai kykene
ajattelemaan tätä hetkeä pitemmälle, vaan
haluaa saada hyödyn heti.

Elämässä monesti joudumme tienhaa-
raan, jossa kysytään, otanko hyödyn irti
juuri nyt, vai ajattelenko asioita tulevai-
suuden kannalta.

On helppoa langeta vaihtoehtoon, jos-
sa hyöty otetaan irti juuri nyt. Se muuttuu
aina vain helpommaksi, jos huomaamme,
että suurin osa ihmisistä tekee samalla ta-
voin. Se muuttuu luonnollisesti helpom-
maksi, jos saamme yhteiskunnan tai val-
tiovallan siunauksen sille, että
voimme elää riistäen luoma-
kuntaa ja toisia ihmisiä.

Ihminen tekee vas-
tuuttomia asioita suh-
teessa luomakuntaan
kuvitellessaan, ettei
siitä voi jäädä kiinni.
Onneksi tässäkin suh-
teessa ihmisten sieto-
kyky on muuttunut, eikä
asioita enää katsota samalla
tavoin läpi sormien.

Huomaamme kuitenkin, että pahan
toiminnan mahdollistaa julkisen vallan
antama oikeutus. Jos ympäristö ja yhtei-
sö tukevat, voi ajatella, että minä olen osa
sitä kokonaisuutta, joka tekee samalla ta-

voin. Lisäksi on kuvitelma, ettei vääristä
teoista tule seuraamuksia.

Kaikessa toiminnassa, esimerkiksi
suhteessa lähimmäisiin, pätevät samat
periaatteet. Paha toimii erityisesti siellä,
missä sen annetaan vapaasti toimia.

KUINKA TOIMIA TOISIN?

Basileios Suuri kirjoittaa: "Nyt kun olem-
me vuosien varrella kasvaneet harkitse-
vaisuudessa, niin huomaamme,
että elämässä yhdistyvät pa-
heet ja hyveet. Pystymme
sielumme silmäyksellä
katsomaan ensin toista
ja sitten toista ja las-
kemaan niiden perus-
teella seuraukset."

Pyhä Basileios opet-
taa, että kun kykenemme
elämäkokemuksen pe-
rusteella toimimaan harkitse-
vaisuudessa, näemme tekojemme seu-
raukset ja ennakoimme siten, ettemme
toistaisi samoja virheitä. Tai jos toistam-
me, silloin olemme eräällä tavalla hulluja,
kun tietoisesti kieltäydymme näkemästä
tekojemme seuraukset.

*"Meille ihmisille
kaikki on annettu
vain lainaan"*

*”Meidän pitäisi
pystyä näkemään
tekojemme
seuraukset”*

Harkitsevaisuus on paras hyve oikeiden ratkaisujen tekemiseen. Teemme pä mitä tahansa elämässä, meidän pitäisi pystyä näkemään tekojemme seuraukset. Me ihmiset olemme syntiin taipuvaisia, ja monesti toistamme samoja syntejä yhä uudestaan ja uudestaan. Ennen kuin ryhdymme tekemään jotain, olisi syytä pysähtyä ja kysyä: ”Mitä hyötyä tästä on minulle?”

Jos pystymme olemaan rehellisiä itsellemme, monen asian kohdalla ymmärrämme, ettei tästä nimenomaisesta teosta tai puheesta ole minulle hyötyä. Miksi sitten tekisin niin?

Miten meidän tulisi toimia toisella tavalla? Mitkä ovat niitä hienoja ja uusia ideoita, joilla saamme korjattua luomakunnan asiat?

Itse asiassa meiltä ei edellytetä mitään hienoja uusia ideoita, jos haluamme toimia luomakunnan ja lähimmäisten hyväksi.

Kaikki vastaukset löytyvät Raamatusta ja Kirkon Traditiosta. Otetaan esimerkiksi syöminen.

On todettu, että jatkuva lihan syöminen on rasite niin luomakunnalle kuin ihmisen terveydelle. Onneksi ihmiset ovat alkaneet viisastua, ja kasvisruokaa syödään huomattavasti enemmän. Onko liharuuan välttäminen kristillisestä näkökannasta uusi asia?

Palatkaamme Raamatun alkuun ja luomiskertomukseen. Jumala sanoi: ”Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päälle on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Oikoot ne teidän ravintonanne.”

Paratiisissa ei siis syöty lihaa. Luvan syödä eläimiä Jumala antoi vasta paljon myöhemmin. Ei välittömästi syntiinlankeemuksen jälkeen, vaan vasta Nooan kanssa tekemänsä liiton myötä.

Ennen Nooan päiviäkin oli eläinten verta vuodatettu, mutta ainoastaan uhrina Jumalalle, kuten me muistamme Kainin ja Aabelin kertomuksesta. (1. Moos. 4:1–12)

Jos siis noudattaisimme Raamatussa olevaa paratiisin esikuvaa, emme söisi lihaa lainkaan. Tämä periaate on voimassa monissa luostareissa, joissa noudetaan kasvisruokavaliota tai syödään ajoittain kalaa. Luostarit ovatkin meille eläviä muistutuksia siitä, millä ruokavaliolla ihmisten tulisi elää koko ajan.

Yhtä lailla Kirkon Traditiosta löydämme paastokaudet, joiden tarkoituksena on

johdattaa meitä elämään yksinkertaisemmin ja kevyemmin. Jos ihmiset olisivat noudattaneet kristillisiä paastosääntöjä, eläisimme pitkälti juuri sillä tavoin, miten tänä päivänä monet ympäristöntutkijat ja ravitsemusterapeutit meitä kannustavat elämään.

YKSINKERTAINEN OPETUS

Kristittyinä meidän ei tarvitse tehdä mitään uutta, vaan meidän tulisi vain noudattaa sitä mallia ja opetusta, joka meille on annettu jo aikapäiviä sitten.

Raamattu tai Kristuksen opetus eivät ole mitenkään monimutkaisia tai vaikeaselkoisia. Emme voi sanoa, ”etten ymmärrä Kirkon opetusta.” Suurin este on, että opin noudattaminen edellyttää siirtymistä pois omalta mukavuusalueelta, mikä on monelle ylivoimainen tehtävä.

Nuorempi sukupolvi on sopeutuvaisempi ja avoimempi tällaisiin muutoksiin. Sen sijaan monille vanhemmille on syntynyt muutosvastarinta, jossa ei oikein tahdota periaatteen vuoksi muuttaa elämäntapoja. Kirkon pitää lähteä voimallisesti mukaan tähän valistustyöhön. Syynä ei ole nykypäivän trendikkyys vaan Raamatun alkusivujen muistutus: ihmisen tulee kantaa huolta maailmasta, jonka Jumala on antanut meidän käyttöömme. ●

Artikkeli perustuu esitelämään Filantropian tapahtumassa 31.8.2019.



Suuren paaston ajan ruokaa venäläisessä luostarissa.

Paastoamisen jalo taito

Vatsanpavonnasta luopuminen on hyvä ensi askel pitkällä ja vaikealla tiellä, jossa perille ei päästä omin päin ilman Jumalan armoa.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA ITAR-TASS NEWS AGENCY / ALAMY STOCK PHOTO

Johannes Cassianus omaksui opetuksen kahdeksasta pahasta ajatuksesta ohjaajaltaan Euagrios Pontoslaiselta (345–399). Kreikkalaistaustainen, oppinut munkki Euagrios, joka oli alun perin viehätynyt hyvin korkealentoisesta teologiasta, omaksui Egyptin erämaiden munkkiyhteisöissä teoreettisemmän tiedon rinnalle ”tekojen teologiaksi” nimitämänsä opetuksen. Spekulaatioihin taipuvainen Euagrios kehitteli luvusta kahdeksan myös huimaa numeromys-

tiikkaa, jonka käytännöllisempi Johannes sivuutti.

Cassianus kirjoitti ohjeensa alun perin munkeille. Vaikka hän ei suunnannut tekstejään suoraan nunnille tai maallikoille, hänellä on antaa jokaiselle jotakin. Hänessä yhdistyivät teologian syvälinen ymmärtäminen ja laaja käytännön tuntemus.

Kahdeksan pahaa ajatusta ovat vatsanpavonta, haureus, rahanhimo, viha, mu-rehtiminen, alakuloisuus, turhamaisuus

ja ylpeys. Lännessä tätä luetteloa muunnettiin myöhemmin. Keskiajan skolastikot loivat sen pohjalta listan seitsemästä pääsynnistä, joita alettiin kutsua kuolemansynneiksi.

Lopputuloksella on hyvin vähän tekemistä pyhittäjä Johanneksen ajatuksien kanssa. Hän ei uskonut, että ihminen pystyy ymmärtämään, miten Jumala kunkin synnin tuomitsee. Johannekselle kahdeksan pahaa ajatusta ovat kilvoittelun vaikeuksia, ei erityisen raskaita syntejä.

”Askeesi vaatii aina
ohjausta ja
kuuliaisuutta.”

Cassianukselle ruokahalun, samoin kuin muiden ihmisen viettien hallinta, oli välttämätöntä sielun puhtauden saavuttamiseksi. Paavaliin viitaten (Gal. 6:14) hän vertaa kieltäymystä ja kilvoittelua Kristuksen kuolemaan ristillä. Meidän riskimme on jumalanpelko, mutta rististään huolimatta kilvoittelija voi jättää kaikki surunsa Jumalan huoleksi. Kaikki tarvitsevat myös armoa.

Ohjeissa on kysymys pikemminkin periaatteista kuin tiukoista säännöistä. Koska ihmiset ovat erilaisia, perusterveyden säilyttämiseen tarvittava ravinnon ja juoman määrä vaihtelee yksilökohtaisesti. Jokaisen on harkittavat tarkkaan, mikä on itselleen sopivaa.

Cassianus varoitti pitkistä täysin ravinnottomista paastoista, sillä paaston päätyttyä sitä seuraa helposti ylensyönti. Kilvoittelijan pitää päivittäin olla kohtuullinen ravintonsa määrässä ja laadussa. Ruokapöydästä on syytä lähteä, kun ruokahalua olisi vielä jäljellä. Nykyisin sama neuvo annetaan painonhallintaan.

PAASTO ON PUHDAS TIE

Mässäily ja ylensyönti haittaavat hengellisesti. Ei pelkkä liika viini tylsistytä mieltä, sillä vatsanpalvonta veltostaa sielun samalla tavalla. Cassianus kehottaa meitä muistamaan, että Hesekiel (16:49) piti Sodomian rappion persussyynä ravinnon yltykkyäisyyttä. Vatsanpalvonnasta luopuminen auttaa pysymään muissakin asioissa kaidalla polulla.

Cassianus ei perustanut suosituksiaan omiin ajatusrakennelmiinsa, vaan Egyp-

tissä saatuun erämaaisien elämäkokemukseen. Myöhemässä teoksessaan Keskusteluja hän kuvasi fanaattisten paastojien surullisia kohtaloita.

Äärimmäisen ankara askeettimunkki Hero oli kilvoitellut erämaassa 50 vuotta. Hän luotti vain itseensä eikä osallistunut munkkiveljestön yhteisaterioille edes pääsiäisenä. Hän epäili, että ihmiset luulisivat hänen luovuttaneen paastossa, jos hän söisi muiden kanssa edes vihanneksia.

Eräänä päivänä Herolle ilmestyi enkeli, joka ylisti munkkia loistavaksi kilvoittelijaksi. Nälkiintynyt paastoaja luuli kohdanneensa Jumalan lähettilään, vaikka todellisuudessa hänen harhanäkynsä olivat Saatanasta. Paha enkeli yllytti Heroa näyttämään, kuinka liki taivasta hän oli paastollaan päässyt. Sekaisin ollut munkki uskoi voitavansa leijua ilmassa ja hyppäsi pää edellä syvään kaivoon.

Munkkiveljet kiskoivat sieltä vaivoin ylös kuolettavasti loukkaantuneen vanhuksen. Ei edes kaivoon putoaminen saanut kuolevaa Hero-parkaa käsittämään, että ankara paasto ei ollutkaan johtanut suoraan Jumalan luo.

KILVOITTELU VAATII OHJAUSTA

Pyhittäjä Johannes aloitti kilvoitteluohjeensa ruoasta, koska paastoamisen kysymykset ovat enimmäkseen yksinkertaisia, vaikka ne johdattavat kilvoituk-

sen keskeisiin ongelmiin. Onnettoman Heron esimerkki osoittaa selvästi, ettei paastotessakaan saa luottaa vain itseensä. Askeesi vaatii aina ohjausta ja kuuliaisuutta. Tämä koskee yhtä hyvin luostarin nunnia ja munkkeja kuin maallikkojakin.

Ortodoksista paastokalenteria ei nyky muodossaan ollut vielä silloin, kun pyhittäjä Johannes kirjoitti ohjeitaan. Meidän on helppo noudattaa hänen suosituksiaan, koska kirkkomme julkaisee yksityiskohtaisen paastokalenterin.

Ylenpalttisuutta pitää välttää eikä paastointi saa tapahtua terveyden kustannuksella. Äärimmillen viety paasto ei sovitannut munkki Heron omahyväisyyttä, joka tuli ilmi, kun hän kieltäytyi mainettaan peläten yhteisaterioista.

Pyhittäjä Johannes näki ihmisen kokonaisuutena. Kaikki kahdeksan paha ajatusta liittyvät toisiinsa, ja kilvoittelija tarvitsi aina tuekseen Jumalan rakkautta ja armoa, sillä kukaan ei voi olla täydellinen. Koska Johannes tunsu ihmismielen läpikotaisin, hän tiesi myös, että parannusta tekevän kannattaa aloittaa syömisestä hallinnasta.

Mikäli kilvoittelija ei pysty hillitsemään ruokahaluaan, hän ei voi selvitä muista, vaikeammistakaan haasteista. Vatsanpalvonnasta luopuminen on hyvä ensi askel pitkällä ja vaikealla tiellä, jossa perille ei päästä omin päin ilman Jumalan armoa. ●

Johannes Cassianuksen Kahdeksan paha ajatusta

FILOKALIA on kokoelma tärkeimpiä askeettisia tekstejä. Sen suomennoksen 1. osassa on julkaistu pyhittäjä Johannes Cassianuksen 400-luvun alussa munkeille laatima ohje Kahdeksasta pahasta ajatuksesta.

Filokalia kutsuu häntä Cassianus Roomalaiseksi, mutta Synaksarionin omaksuma nimi Johannes Cassianus lienee tunnetumpi. Cassianus julkaisi ohjeensa teoksessa *Kinobialuostarien*

säädöksistä, (latinaksi *De coenobiorum institutis*), jota ei ole suomennettu, mutta josta on saatavissa kommentoitu englanninnos *The Institutes*.

Ortodoksiviestin joka numerossa ilmestyy tänä vuonna katsaus yhteen pyhittäjä Johanneksen ohjeeseen. Toivomme niiden herättävän lukijassa kiinnostusta Filokalian alkuperäisteksteihin.

Tilastot puhuvat omaa kieltään



”KUN pystyt mittaamaan sen mistä olet puhumassa ja ilmaisemaan sen luvuin, silloin tiedät jotain kohteestasi. Mutta jos et voi mitata sitä etkä ilmaista sitä luvuin, tietosi on vähäistä ja epätydyttävää”, totesi muuan Largsin ensimmäinen paroni, lordi Kelvininä paremmin tunnettu brittiläinen matemaatikko. 1800-luvun totaumus kuvastaa aikaa, jota luonnehtivat järjestelmien, tilastojen ja kaikenlaisten nu-

meeristen arvojen tavoittelu. Numeerisessa ajattelutavassa yksittäiset luvuin ilmaistavat tiedot kytkeytyivät osaksi suurempaa kokonaisuutta.

Elämämme olisi nykyään hyvinkin erilaista ilman tarkkoja ja täsmällisiä mittasuhteita. Fyysisen vamman tai sairauden kohdatessa kiirehdimme lääkäriin, jossa juuri erilaiset mitattavat raja-arvot ovat ratkaisevassa roolissa diagnostiikassa ja hoidoista päätettäessä. Terveys- tai sairaustilastot puolestaan ovat ratkaisevassa roolissa poliittisessa päätöksenteossa.

Meille on luontevaa ajatella, että asioiden mittasuhteita voidaan vertailla keskenään. Usein oletamme, että vertailujen taustalla vallitsee jonkinlainen ylätasoinen todellisuusjärjestys tai normi. Toisaalta tiedostamme, ettei kaikkea voi mitata. Laadulliset tekijät eivät taivu mitattavaksi, tai jos ne pakotetaan mitattavaan muotoon, menettävät ne silloin yhteytensä alkuperäänsä. Mihin siis asetamme mittanormaan? Tai jos edellinen puuttuu, mikä toimii mittapuunamme, johon verraten tilannetta arvioidaan?

Kirkkomme elämässä olemme viime vuodet odottaneet vuotuista jäsentilastoa ehkä samoissa tunnelmissa kuin lapsi odottaa päivittäistä iltasatuun. Sadut saattavat aluksi jännittää lasta, sillä perinteisesti satu lähtee usein liikkeelle ahdingosta. ”Oli pa vaaran paikka!” tai ”vaikea tilanne!” saattaa lapsi ajatella. Useimmat kirjailijat päästävät ahdingon aiheuttajat helpomalla kuin mitä tapahtuu iäkkäämmälle sukupolvelle tutuissa Grimmin saduissa, joissa esimerkiksi ”uusperheiden” ahdingot on kuvattu nykymittapuun mukaan hyvin rankasti. Nykysadussa ahdingosta usein selviydytään poistumalla tilanteesta: vahvistutaan vastustamaan, pelastutaan tai kuollaan. Siihen asti voi olla kamalaa.

Eriyisesti viimevuotiset jäsentilastot ovat kertoneet meille tarinaa apeasta trendistä, jossa kirkkomme jäsenmäärä jatkaa laskuaan. Tämä johtuu syistä, joita emme aina pysty selvittämään mittaamalla, ainakaan toistaiseksi. Tiedämme esimerkiksi, että tilastoissa kirkkoon liittyneiden joukossa oli myös huomattava määrä kasteita. Tästäkään emme voi täsmälukuja antaa, mutta kun otamme alle yksivuotiaana kirkkoon liittyneet, luku on 150. Tässä on tosin mukana jo muualla kastettuja lapsia, mutta rohkenen siitakin huolimatta arvioida, että kastettujen todellinen määrä viime vuonna lähentelee neljäsataa.

Tiettyjä ongelmakohtia tilastot kuitenkin valottavat, ja seurakunnilla on velvoittava haaste löytää niihin ratkaisut. Yhteisöllisyyden vahvistaminen – erityisesti kirkon mukanaolo perheiden arjessa – tulee varmasti olemaan yksi kirkon seuraavan tavoite- ja toimintasuunnitelman kärjistä. Miten kirkkomme voisi auttaa hyvän elämän löytymistä perhesuhteissa? Miten kirkkomme puolustaa perheitä ja lapsia nyky-yhteiskunnassa, joka on vahvasti menestys-, suoritus- ja yksilökeskeinen? Miten nautintohakuisessa kulttuurissa jaksetaan kantaa vastuuta ja huolta lapsista? Nämä ovat tämän ajan polttavimpia kysymyksiä.

Tilastoihin on turha katsoa, elleimme niistä puhuttaessa tiedosta aidosti niitä sisäisiä ja ulkoisia paineita, joiden keskellä erilaiset perheet elävät. Ne pakottavat arvioimaan kriittisesti ja rehellisesti kaikkea, mitä tähän asti on pidetty selvänä, mukaan lukien kirkkoon kuulumisen. Kirkosta eroamisen aika haastaa pohtimaan, millaisten arvojen ja mallien varaan elämä Suomessa kannattaa ylipäätään rakentaa. Tämä pohdinta edellyttää ihmisten tarinoiden ja kokemusten kuuntelemista herkäällä korvalla ja valmiutta kriittisesti arvioida ajallemme ominaisia arvoja ja asenteita. Ortodoksisuuden etuna on, että arvomme ja vuosituhantinen traditiomme ovat arvioinnissa mittamattomaksi avuksi.

arkkipiispa Leo

Статистика говорит сама за себя



«ЕСЛИ вы можете измерить то, о чем говорите, и выразить это в цифрах, значит, вы что-то об этом предмете знаете. Но если вы не можете выразить это количественно, ваши знания крайне ограничены и неудовлетворительны», - утверждал известный британский математик первый барон Ларгса, более известный как Лорд Кельвин. Афоризм XIX века отражает своё время,

характерной для которого была погоня за системами, статистиками и всевозможными числовыми значениями. В числовом мышлении отдельные значения сообщают данные о некоем большем целом.

Наша жизнь сегодня была бы совсем иной без точных и детальных измерений. При физическом недуге или болезни мы спешим к врачу, где именно различные измеряемые показатели играют решающую роль для диагностики и выбора лечения. Статистика здравоохранения и заболеваний играют решающую роль при принятии политических решений.

Нам свойственно думать, что масштаб различных явлений соизмерим. Часто мы предполагаем, что за сравнениями стоит некий высший порядок реальности или норма. С другой стороны, мы сознаём, что далеко не всё можно измерить. Качественные факторы не поддаются измерению или же, если их ставят в измеряемые формы, теряют связь со своим источником. Каков же наш стандарт измерения? Или чем мы руководствуемся при оценке ситуации, если последний отсутствует?

В течение последних лет в нашей церкви мы ожидали ежегодную публикацию статистических данных о количестве прихожан, пожалуй, в том же настроении, что ребёнок ждёт вечерней сказки. В начале сказка может быть интересной ребёнку, потому как традиционно сказка часто начинается бедой. «Опасно!» или «трудно!», - может думать ребёнок. Многие писатели помогают виновникам этой беды избежать ответственности с лёгкостью избежать, не так, как в знакомых более старшему поколению сказках Гримм, в которых, например, беда в т.н. «восстановленных семьях» показывается даже по современным меркам очень жёстко. В современных сказках беда решается уходом из ситуации: набираем силы для отпора, спасаемся или погибаем. До тех пор, может продолжаться кошмар.

Статистические данные о количестве прихожан, в особенности за последние годы, сообщали нам о печальном тренде: количество прихожан нашей церкви продолжает сокращаться. Это происходит по причинам, не всегда поддающимся измерению, по крайней мере пока. Мы, например, знаем, что статистика ставших православными содержит значительное количество крещений. Относительно них мы также не можем предоставить точных чисел, хотя если считать присоединённых к Церкви возрастом младше одного года, число это – 150 человек. Оно включает и ранее крещённых где-то, но даже несмотря на это, я осмеливаюсь оценивать, что в прошлом году было совершено около 400 крещений.

Тем не менее статистика обозначает определённые проблемные моменты, решение которых должно быть найдено приходом. Укрепление общинности, в особенности, присутствие Церкви в буднях семьи, займёт центральное место в следующем плане работы и целевом плане церкви. Как церковь может помочь обрести добрую жизнь в семье? Как церковь может защитить семью и ребёнка в современном обществе успеха, результата и индивидуума? Как в стремящейся к наслаждению культуре можно нести ответственность и проявлять заботу о ребёнке? Вот – жгучие вопросы этого времени.

Напрасно следить за статистикой, если мы не осознаем в действительности того внутреннего и внешнего давления, которое испытывают некоторые семьи. Оно заставляет критически и честно подойти к тому, что до сих пор считалось само собой разумеющимся, включая и принадлежность к Церкви. Время оставлений Церкви заставляет задуматься, на каких ценностях и примерах жизнь в Финляндии стоит строить, в принципе. Эти размышления предполагают внимательное вслушивание в людские истории и опыт и готовность критически переоценить ценности и позиции. Преимущество Православия в том, что неизмеримую помощь в этой оценке дают наша многотысячелетняя традиция.

Архиепископ Лев

Processioner med korset – 2020-års tema för Finlands ortodoxa kyrka

TEXT PROST HEIKKI HUTTUNEN FOTO MIRVA BROLA

En serie processioner och pilgrimsfärder blev några av de mest framgångsrika ekumeniska evenemangen under alla tider i Europa, då kyrkorna ville framföra sitt stöd till COP21-miljötoppmötet i Paris år 2015. Tusentals kristna från olika kyrkor deltog i processioner i många europeiska länder. De samlades med korset i täten, bärande kyrkstandar och ikoner, sjungande psalmer och hymner. Det var samtidigt synnerligen traditionellt och riktigt aktuellt – en lokal kristen reaktion på en aktuell utmaning med globala dimensioner.

Det samma gäller under den ekumeniska böneveckan 18-25.1 i vårt land, då liknande processioner går från kyrka till kyrka på många orter. Teman av världsvid betydelse presenteras för böneveckan av Kyrkornas världsråd tillsammans med katolska kyrkans Råd för kristen enhet. Processionerna uttrycker de kristnas vilja att följa korset tillsammans, gå en bit av vägen ihop, och bära vittnesbörd till samhället runt omkring. Det är lokalt och konkret, och samtidigt ett uttryck av global samhörighet. Processioner med korset är 2020-års tema för Finlands ortodoxa kyrka.

En procession med korset, kyrkstandar, ikoner, sång och bön är typisk för den österländska kristna traditionen. Rötterna går till 300-talet, tiden genast efter förföljelserna, då ett offentligt uttryck av den kristna tron blev möjligt. Det är en vandrande gudstjänst som tar sången, bönen och välsignelsen till hela samhället, till stadens gator och gränder, till landsbygdens åkrar och skogsvägar. Det heliga korset, undergörande ikoner och martyrireliker tas till sjukhus, fattiga stadsdelar och stadsmurar, för att be om Guds beskydd och hjälp för alla.

Festliga processioner är ett karakteristiskt drag i ortodoxa gudstjänster. De uttrycker den kristnas väg som Kristus efterföl-



Procession med korset i Borgå i somras.

jare och bjuder på en försmak av himmelrikets fest. Vår kristna vandring börjar med en procession runt dopfunten efter att dopet och myrrasmörjelsen har förrättats och den döpta har iklänts den vita dopskruden. Det är i princip samma procession av nydöpta kristna från dopkapellet till kyrkan som är förebilden för påsknattens procession före gudstjänstens början. Processionen till vattenvälsignelsen vid havet, ån eller någon källa är en central del i firandet av Herrens dop den 6 januari.

Vår viktigaste gudstjänst, liturgin, har två centrala processioner – den ena med Guds ord och den andra med nattvardsgåvorna. En procession hör också till kyrkornas och tjasovnerns tempelfester. Processionen är en del också av andra gudstjänster och förrättningar – äktenskapet, invigningen av en kyrka, munkvigningen mm. Den

kristnas väg på jorden avslutas även med en högtidlig procession, då den avlidna bärs från kyrkan till gravnen.

En procession med korset uttrycker vår tro på Guds närvaro överallt i sin värld. Vi som kristna har i uppgift att göra denna närvaro synlig och konkret, så att alla kan ta del av den. Samtidigt är den en påminnelse om att vi är på väg, men ännu inte framme. Vi är kallade att framskrida på vägen mot ett evigt mål. Möjligheten att komma närmare Gud och hans kärlek är en bild av himmelriket hos några av kyrkans stora lärare. Processionen påminner om att det inte är en ensam individuell väg, utan att det sker tillsammans, i kyrkan. Vi följer korset, de kristnas segertecken, tillsammans och delar färdens utmaningar, stöder varandra i uppförbackarna och ser till att ingen går vilse eller blir efter. Det är en fin bild att sträva efter som ortodox kristen, speciellt under olika processioner under temaåret 2020. ●



Marja Pehkonen

OPAS HIETANIEMEN HAUTAUSMAALLE

SKS 2019

Kai Sadinmaa

KUOLLEIDEN KIRJA

Into 2019

Kaksi helsinkiläistä hautausmaata ja kaksi kovin erilaista kirjaa niistä. Mutta ovatpa hautausmaatkin erilaisia. Hietaniemi on miellettävissä Suomen edustushautausmaaksi, joka on monen presidenttimmekin viimeinen leposija. Malmi taas on tavallisille ihmisille, jopa elämässään sivuraiteille ajautuneille.



FM, tutkija Marja Pehkosen Hietaniemi-kirja ei ota kantaa. Se vain toteaa. Poimitut haudat käydään läpi systemaattisesti kortteli korttelilta, rivi riviltä. Vainajan ansiot mainitaan lyhyesti, usein muutamalla lauseella. Joskus on vain nimi ja titteli synnyin- ja kuolinaikoinen. Pehkosen kirjan hakemistossa on pitkälti toista tuhatta nimeä.

Luterilainen pastori Kai Sadinmaa on nimien suhteen kitsas, määrä lasketaan vain kymmenissä. Mutta siinä missä Pehkonen käyttää esittelyyn muutaman rivin, Sadinmaa saattaa kirjoittaa henkilöstä vaikka 15 sivua.

Sadinmaan henkilögalleria on jyrkkärajainen. Eikö Malmille muka ole haudattu muita kuin alkoholin kanssa kamppaileita taiteilijoita ja isänmaanpettureita? Tietysti on, mutta Sadinmaan kirja on huomionhakui-nen pamfletti. Monilla tempauksillaan luterilaisen kirkon ja seurakuntalaisten kanssa kiistoihin päätyneet Sadinmaa saarnaa, julistaa ja provosoi kirjassaan. Henkilölistaa on jo provokaatio sinänsä.

Sadinmaa kirjoittaa elävästi ja tempaa lukijat mukaansa, mutta moni mukana kulkeva lukija varmaan pyörittelee päätään, että miksi pitää tämänkin julkiksen epäonnistumiset vielä kerran painaa tekstiksi. Eikö niitä aikanaan lehdistössä revitelty kyllästymiseen

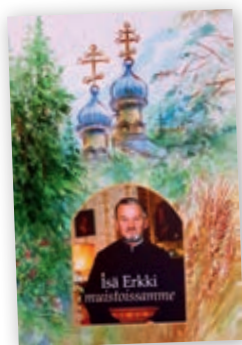
asti? Toki rajun elämänkampailun läpikäyneiden kansansuosikkien viimeinen leposija ihmisiä kiinnostaa, ja poiminnat ovat sikäli ymmärrettäviä.

Malmin hautausmaan ainutlaatuinen puusto saa kirjassa ansaittua huomiota, ja se on Sadinmaan asiantuntevan kuvauksen perusteella vierailun syy jo sinällään. Puulle on oma karttansakin. Pehkosen kirjassa erityishuomion saa haudoilla oleva veisto- taide, niin patsaat kuin reliefitkin. Hietaniemi on veistospuisto siinä missä Malmi on arboretum.

Ortodoksisuus käsitellään kummassakin kirjassa sivumennen. Sadinmaa kertoo eri uskonnoista ja niiden hautaustavoista. Siinä yhteydessä hän käsittelee myös ortodoksisuutta. Pehkosen kirjassa aihe sivuutetaan toteamuksella.

Pehkosen teos on nimenomaisesti opas-kirja. Sadinmaan kirja on pamfletti, jonka sisäkansissa on aluekartat ja selosteet. Aina ei Sadinmaa anna faktojen kahlita julistustaan. Lukijoiden olisi siis hyvä olla valveutuneita, jotta osaavat opponoida. Poleemisesta sävystä huolimatta Sadinmaan kirja herättää kiinnostuksen tutustua Malmin hautausmaahan.

SEPPO SIMOLA



Toim. Petri Piironen

ISÄ ERKKI MUISTOISSAMME – ROVASTI ERKKI PIIROINEN YSTÄVIEN MUISTOISSA

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2019

Sisältyikö isä Erkki Piironen vuorokauteen enemmän kuin 24 tuntia? Kysymys herää, kun lukee uutta kiehtovaa kirjaa Isä Erkki

muistoissamme. Runsaalla kahdellasadalla sivulla liikutaan vilkkaasti Erkki Piironen matkassa hänen elämäntaipaleellaan 1910-luvulta 1990-luvun viimeiseen vuoteen. Päähenkilön 100-vuotismuistopäivänä viime marraskuussa julkistettu teos kertoo papista, jonka elämäntyö on ainutlaatuinen. Häntä kuunneltiin, häntä kuultiin, häntä arvostettiin.

Tooksen on toimittanut Petri Piironen. Laajan aineiston kokoamisessa ja toimittamisessa on suuren työn niin ikään tehnyt Outi Piironen-Backman. Sisärukkaset ovat olleet ahkeria, eikä työtunteja ole laskettu. Eikä ole tarpeen enää laskeakaan, kun käsillä on kirja, johon on ilo tarttua.

Runsaat neljäkymmentä henkilöä kertoo kokemuksistaan ja muistoistaan isä Erkistä sielunpaimenena, opettajana, puhujana, kirkkoherrana, sotilaspappina, kansanvalistajana, kirjailijana, toimittajana, ekumeenikkona, laulumiehenä, huumorimiehenä, osuus-

pankkimiehenä, remonttimiehenä, sukulaisena, ystäväenä, suurperheen isänä.

Helposti voisi ajatella, että kirjoittajien suuri määrä toisi häiritsevää toistoa, mutta ei ollenkaan. Kun yksi muistelo päättyy, uusi kutsuu. Lukijaa viedään vauhdilla isä Erkin matkassa papinviitan helmat liehuen tai Pö-sön kyydissä huristellen. Teos antaa mainion katsauksen lähihistoriaan, kuten sodanjälkeiseen jälleenrakennusaikaan. Ortodokseilla ei tuolloin ollut helppoa. Syrjintää koettiin, rysittelyä kuultiin, ihmiset vaikenivat ortodoksisuudestaan. Isä Erkin toiminta kuuntelijana, kohtajana ja kannustajana oli ainutlaatuista.

Erkki Piironen kuvasi itseään synnynnäiseksi ja parantumattomaksi optimistiksi. Tämä välitettiin kirjan sivuilta. Myötätuulta ei suinkaan aina ollut, mutta uskon varassa mentiin, eikä meinattu. Kannattaa tarttua kirjaan.

SIRPA-MAIJA VUORINEN



Vocaliisat, joht. Anniina Kervinen

KASVOJESI EDESSÄ

2019

Vocaliisat on Rovaniemellä toimiva viisivuotias naiskuoro, joka on erikoistunut ortodoksiin veisuihin. Suomalaisen ortodoksisen lau-

lun kenttää hallitsevat sekakuorot täydennettynä muutamalla mieskuorolla, joten laulava naisisto on jo kokoonpanonsakin puolesta tervetullut kirkkomme musiikkielämän rikastuttajana. Varsinkin kun kuoro on niin tasokas kuin Vocaliisat!

Kasvojesi edessä -levyllä soi 15 tuttua veisua, joiden säveltäjinä ovat mm. Peter Mirolybov, Tsesnokov, Arhangelski, Bortnjanski ja Jarmo Lehto. Veisut on koottu suuren paaston, pääsiäisen ja kirkkovuoden sävelmistöstä. Hyvin soivat sovitukset ovat Anniina Kervisen käsialaa.

Joskus on sanottu, että kirkon instrumentti on ihmisääni, joka kuvastaa enkelien laulua. Ihan enkellaulun tasolle Vocaliisat ei sentään ulotu mutta tarjoaa silti erinomaisen nautittavan kuuntelukokemuksen. Laulu on miellyttävän puhdasta ja ennen kaikkea

rohkeaa sekä soinniltaan kirkasta. Joskus naiskuorojen sointi on perin ohutta ja eteeristä. Vocaliisat laulaa kuitenkin reippaasti ääntä käyttäen mutta osaa tarvittaessa hilljentyä hiljaiseenkin rukoukseen. Tämä vaatii hyvää laulutekniikkaa ja yhtenäistä äänenmuodostusta.

Suuri kiitos näistä avuista lankeaa kuoronjohtaja Anniina Kerviselle, joka itse on ammattilaulaja ja laulopedagogi. Hänen työnsä jälki kuuluu äänitteen jokaisessa veisussa. Vaikka ortodoksinen kirkkolaulu on ennen kaikkea rukousta, on tärkeää, että taiteellisiin ja teknisiin kysymyksiin paneudutaisiin kaikkialla sillä antaumuksella kuin Vocaliisat sen tekee.

RISTO NORDELL



Niall Chorell, tenori, Tuukka Haapaniemi, basso. Helsingin kamarikuoro, joht. Nils Schweckendiek.

EINOJUHANI RAUTAVAARA: VIGILIA

BIS-2422.

Einojuhani Rautavaaran Vigilian syntytaustaan liittyy säveltäjän pikkupoikana kokema lähes ilmestyksenomainen kokemus, kun hän kävi juuri ennen talvisodan syttymistä Laatokan Valamossa. Rautavaaran mielestä näytti kuin usvan keskeltä nousevat saaret värjääisivät satumaisen kauniina taivaanrannassa ja mitä lähemmäs tultiin, sitä enemmän alkoi erottua värikkäitä torneja. Sitten alkoivat soida kellot ja yhtäkkiä koko maailma oli täynnä kellojen soittoa.

Vigilia valmistui vuonna 1971 ja se on omistettu pyhän Johannes Kastajan muistolle. Teos oli alun perin Helsingin juhlaviik-

kojen ja Suomen ortodoksisen kirkon tilausteos ja se sai kantaesityksensä jumalanpalveluksen yhteydessä Uspenskin katedraalissa Helsingissä.

Rautavaara pyrki Vigiliassa irrottautumaan ortodoksisen kirkon jumalanpalvelusmusiikiksi vakiintuneesta 1800-luvun romanttisesta sävytyneestä kirkkolauluperinteestä ja halusi lähestyä uskonnollista tekstiä arkaaisemmasta näkökulmasta. Säveltäjä käyttää teoksessaan myös modernista kuorokirjallisuudesta tuttuja tehokeinoja, kuten kuiskausääniä ja mikrointervalleja. Teoksen yleissävy on kuitenkin harras, ja siinä on voimakas mystinen tunnelmalataus.

Vigilia perustuu tietynlaiselle muunnelmatekniikalle, joka säveltäjän omien sanojen mukaan yhdistää kaikki teoksen osat suureksi yhteiseksi mosaiikiksi. Lauluteknisen haastavuuden takia Vigiliaa ei kuulla koskaan jumalanpalveluksissa tavallisten kirkkokuorojen esittämänä. Siksi säveltäjä laati teoksesta vuonna 1997 lyhennetyt version konserttikäyttöä varten.

Helsingin kamarikuoron esitys ei jätä kylmäksi. Päinvastoin, Nils Schweckendiekin johdama esitys nousee korkealle ammattimaiselle tasolle ja haastaa onnistuneesti Radion kamarikuoron ja Timo Nuoranteen aiemman Vigilia-levytyksen (Ondine ODE 910-2).

RISTO NORDELL



SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma-ti klo 10-15,
ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

Kirjallisuuspiiri kokoontuu lauantaina
29.2. klo 11-13 kirjastossa.
Vieraanamme on kirjailija ja lääkäri
Joel Haahtela.

TEOLOGI JA KILVOITTELIJA

Pyhittäjä Johannes Cassianus (29.2.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

TUNNEMME hyvin Cassianuksen ajatukset ja opetukset, samoin hänen kohtaamansa opettajat ja kilvoittelijat. Cassianuksen oma elämä jää arvoitukseksi, koska hän kirjoitti itsestään vain muutamia mainintoja. Cassianus syntyi ilmeisesti Tonavan suulla Dobrudzhasa vuoden 360 tienoilla. Koska hän kirjoitti esimerkillistä latinaa, sen on arveltu olleen hänen äidinkielenä, mutta hän hallitsi myös kreikan. Arvoitukseksi jää, saiko hän nimen Johannes kasteessa vai ottiko hän sen käyttöönsä vasta tavattuun Johannes Krysostomoksen.

Cassianus liittyi ystävänsä Germanuksen kanssa Betlehemin luostarin veljeskuntaan noin vuonna 392. Tähän aikaan Egyptin yksinkertaisten, usein lukutaidottomien munkkien hengen voima veti puoleensa kreikankielistä sivistyneistöä. Tutustuttuaan luostarissa egyptiläiseen munkkiin Cassianus ja Germanus saivat luvan käydä tutustumassa Egyptin erämaaisiin, mutta vasta vannottuaan, että he palaavat.

Egyptissä Cassianuksen opettajina toimivat erämaaisien lisäksi kreikankielinen munkki ja teologi Eugarios Pontoslainen, joka tunnisi Origeneen teokset. Näin Cassianus saattoi opiskella sekä luostarikilvoituksen käytäntöä että teologiaa. Hän viivytteli seitsemän vuotta lupaustaan palata Betlehemiin, koska Egyptin munkkiyhdistys oli ainutlaatuinen. Koska omatunto soimasi, hänen oli viimein palattava väliaikaisesti.

Egyptissä syntyi kiista harhaoppisiksi syytettyjen kreikkalaistaustaisten Origeneen kannattajien ja paikallisten kristittyjen välillä. Koska Origenes ei pitänyt Jumalaa ihmisen kaltaisena, kreikkalaiset kritisoivat Jumalaa esittäviä ikoneita. Egyptiläiset ajattelivat, että ylimieliset ulkomaalaiset vain pilkkasivat heitä. Puhkesi vaino.



Tänä vuonna esirukoilijat-juttusarjassa esitellään suuria kilvoittelijoita, joista ensimmäisenä pyhittäjä Johannes Cassianus. Kuvalähde: wikipedia.org.

Cassianus ja Germanus lähtivät pakolaisina Konstantinopoliin vuonna 399 tai 400. Siellä pyhä Johannes Krysostomos tunnisti Cassianuksen lahjat ja vihki hänet diakoniksi. Vuonna 404 keisari erotti mielivaltaisesti Krysostomoksen. Cassianus ja Germanus purjehtivat Rooman paavin luo hakemaan piispalleen apua, mutta turhaan. Tähän loppuvat tiedot Germanuksesta.

Roomassa käsitettiin, että Cassianuksessa yhdistyi luostarikilvoituksen käytännön kokemus ja valtava teologinen tietämys. Pappisvihkimyksen jälkeen hän perusti luostarin nunnille ja munkeille nykyiseen Marseilleen. Cassianus kirjoitti pyynnöstä luostarielämän ohjeet. Näin syntyi teos *Kinobialuostarien säädöksistä*, jonka otteita on julkaistu suomeksi *Filokalian I* osassa nimellä *Kahdeksasta pahasta ajatuksesta*. Tätä opetuskokonaisuutta käsitellään tämän vuoden Ortodoksiviestin kahdeksasnumerossa.

Myöhemmässä kokoelmassa *Keskusteluja Cassianus kuvaa kilvoittelun vaikeuksia*. Hänen opetuksensa yhtyvät usein syvä hengellisyys hiljaiseen, rakastavaan huumoriin.

Seksuaalisen pidättyvyyden kysymyksiä hän käsiteli neutraalisti kuin lääkäri, mikä rajoitti 1900-luvulla *Keskustelujen* käännöksiä.

Cassianus puolusti vapaan tahdon ja tekojen merkitystä pelastukselle. Se johti lännessä Cassianuksen julistamiseen kuolemansa jälkeen harhaoppiseksi Ranskan Orangessa vuonna 529. Häntä rakastaneet Marseillen munkit eivät hyväksyneet päätöstä, vaan kunnioittavat edelleen vuonna 453 kuollutta Cassianusta, joka lepää yhä Victorin luostarissa Marseillessa.

Johannes Cassianus oli esikuva läntisen luostariliikkeen suulle vaikuttajalle Benedictus Nursialaiselle (14.3.), josta kerromme enemmän numerossa 2/2020. ●

Helsingin, Hämeenlinnan ja Lahden seurakuntien yhdistymisjuhlaa vietetään 2.2. Uspenskin katedraalissa. Tule mukaan! sivu 44



*Georgialaista
musiikkia kuullaan
Helsingissä, Kotkassa
ja Tampereella!*

sivu 44

Toimintakerhon teemaillat ovat suosittuja. Tässä Marko Annala kertoo kirjastaan Paasto.

TUNNE KIRKKOSI

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA HEIKKI SANTASALO

Seurakunnissa järjestetään mielenkiintoisia esitelmätilaisuuksia pitkin kevättä. Ne tarjoavat oivallisen mahdollisuuden syventyä kirkkomme elämään ja opetuksiin.

Esimerkiksi Helsingin seurakunnassa alkaa kaikille avoin luentosarja, joka järjestetään Helsingin seurakuntasalilla, Tikkurilassa ja Tapiolassa. Lohjan kirkolla taas tavataan teen ja teologian merkeissä tiistai-iltaisin. Teetä ja teologiaa -tilaisuuksissa vierailee esitelmöimässä mm. seurakunnan pappeja.

Lappeenrannan seurakunnassa järjestetään kirkkotiedon polku -tilaisuuksia, joissa annetaan tietoisuuksia kirkon opetuksesta, perinteistä ja ajankohtaisista asioista. Myös seurakunnan päiväpiirissä esitelmöidään eri aiheista.

Tampereen seurakunnassa on vuodesta 2017 alkaen toiminut toimintakerho, joka järjestää teemaillat. **Ulla Katajamäki** toimi kokoavana voimana, ja näin syntyi neljän naisen ryhmä. Toiminta haki aluksi muotoaan jonkin aikaa.

– Aluksi mietimme diakoniatointia. Lähestyimme diakoniatoumikuntaa, koska halusimme toimia virallisen tahon alla. Täydennysjäsenyys toimikunnassa ei kuitenkaan onnistunut, joten jouduimme miettimään, mihin voimavaramme riittävät, kertaa aktiivijäsen **Kaisa Hakkola** kerhon vaiheita.

– Toimintakerho ei ole virallinen organisaatio, mutta sillä on kirkkoherran tuki. Halusimme kehittää toimintaa, jossa seurakuntalaiset

tapaisivat toisiaan ja saivat yhteisöllisyyden kokemuksia. Monien pohdintojen jälkeen syntyi ajatus teemaluennoista.

Kerho on saanut erinomaista palautetta teemailloista, ja osallistujien määrä on lisääntynyt koko ajan. Esimerkiksi kirjailija ja muusikko **Marko Annala** on esitellyt kirjaansa *Paasto*, ja **Kai Hyttinen** on kertonut laulajanurastaan. Tämän vuoden aloitti **Keijo Koivula** esitelmällään **Ilja Repinistä**. Kevään aiheita on myös Johanneksen ilmestyskirja, jota isä **Jelisei Rotko** on tutkinut.

– Olemme miettineet paljon tulevaa. Tavoitteenamme on kehittää ja lisätä vapaaehtoistoimintaa seurakunnassamme. Vapaaehtoistoiminnalla on mielestämme oltava seurakunnan tuki eli esimerkiksi seurakunnan työntekijä, joka on nimetty vastaamaan toiminnasta, sen suunnittelusta ja järjestelystä, sanoo Hakkola.

Monet seurakuntalaiset ovat lähestyneet toimintakerhon jäseniä toiveineen. Kevään 2020 teemaillat ovat nähtävissä Tampereen ortodoksisen seurakunnan sivuilla. Osallistujia teemailloissa on ollut 40–60. Illoissa on kahvi- ja teetarjoilu, ja vapaaehtoinen maksu menee kirkon kaunistamiseen. Teemaillat ovat kaikki tervetulleita.

– Me kaikki kaipaamme seurakunnassa yhteisöllisyyttä, yhdessä tekemistä ja hengellistä opetusta, Hakkola toteaa.

Tarkista esitelmätilaisuuksien ajat ja paikat lehden kalenterisivuilta.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Lastenkerhot

Suunnattu 3–10-vuotiaille. Kerhojen tarkoituksena on tukea lapsien ortodoksisen identiteetin muodostumista ja tutustuttaa heitä ortodoksisen kirkkoon erilaisten aktiviteettien muodossa. Kerhoissa mm. askarrellaan, leikitään ja pelataan. Jokaiselle kerhokerralle on tietty teema, jota käsitellään yhdessä lasten kanssa esimerkiksi juuri askarteluiden kautta.

Kirkkokerhot

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä järjestettäviä kerhoja. Kirkkokerhoissa lapset osallistuvat kerhon yhteydessä saattoon sekä pyhään ehtoolliseen.

Ponomarikerhot

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä järjestettäviä kerhoja yli 6-vuotiaille pojille. Ponomarikerhoissa lapset pääsevät tutustumaan käytännössä alttariapulaisen tehtäviin.

Iltakerhot

Järjestetään Espoon Tapiolassa tiistaisin ja Helsingin Kruununhaassa torstaisin. Tapiolassa iltakerhon ohessa osa isommista lapsista pääsee osallistumaan myös kokkikerhoon, jossa tehdään pientä syötävää kaikille kerholaisille. Kasvatustoimen kerhotilan iltakerhoon lapsi voi ottaa mukaansa pientä evästä. Iltakerhoihin suositellaan myös otettavan sisätossut mukaan.

Lapsikuoro

Kruununhaan iltakerhon kanssa järjestetään samaan aikaan myös lapsikuoro yli 7-vuotiaille. Kuoro kokoontuu torstaisin klo 17–18. Kuoron toimintaan kuuluu liturgisten ja maallisten laulujen laulaminen sekä laululeikit. Lisätiedot: kasvatuksen kanttori Joakim Pietarinen, p. 044 331 1995

Perhekerhot ja muskari

Suunnattu perheille. Perhekerhoihin ja muskariin ovat tervetulleita lapset äitien, isien, mummien, vaarien, kummien tai muiden läheisten kanssa. Kerhot ja muskari järjestetään keskiviikkoisin klo 10.30–13 Espoossa Tapiolassa, torstaisin klo 10–12 Vantaalla Tikkurilassa ja perjantaisin klo 11–14 Helsingissä Kruununhaassa.

HELSINKI

Nuortenpiiri

Seurakunnan nuortenpiiri eli NUPI kokoontuu joka tiistai ensin ehtoopalvelukseen Kotikirkossa kello 17.00 ja sieltä siirrymme kerholoihin (Unioninkatu 39 A). Toimintaa on tarjolla aina kello 20.00 asti. Ohjelmassa on teemailtoja, kokkailua, kilpailuja ja mukavaa ja rentoa hengailua ortodoksisissa meiningeissä. Lähde messiin! NUPI on suunnattu kristinoppileirin käyneille nuorille ja niille, jotka ovat täytäneet 15 vuotta.

Lasten iltakerhoja, perhekerhoja ja muskaria ei järjestetä viikolla 8 hiihtoloman aikana.**Kiinnostaisiko talkootyö perhekerhossa?**

Perhekerhon ruuanlaitossa ja tiskissä löytyisi talkoolaisille puuhaa. Jos kiinnostaa, otathan yhteyttä perhetyöntekijään: Mirjam Wogayehu, p. 040 7256 713

Perhetyö Myllypuron kappelissa

23.2. perheiden sovintosunnuntai klo 10–14

4.–5.4. päiväleiri-viikonloppu

La 4.4. klo 15–17 virpovitsojen askartelua ja klo 17–18.45 vigilia, vitsojen siunaus

Su 5.4. klo 9–14, virpominen, liturgia ja perheiden puuhailtapäivä

TAPAHTUU HÄMEENLINNASSA

Lastenkerho

La 1.2. klo 10–12 lastenkerhon teemana on Saamenmaa. Saamelaiseen kulttuuriin ja sen historiaan meitä johdattaa diakoni-kanttori Erkki Lumisalmi. Mitä saamelaiset lapset harrastavat tai leikkivät?

La 7.3. klo 10–12 lastenkerhon teemana Venäjä. Jos olet venäläisen kulttuurin moniosaaja, ilmoittaudu rohkeasti Leena-kanttorille, niin voit tulla kertomaan venäläisyydestä lapsen silmin. Kanttori Leena Lomu, p. 040 707 6715.

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN
LEIRIKESKUS**Talonmies/vahtimestari**

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

TAPAHTUU LAHDESSA

Kerhot ovat maksuttomia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua. Kerhotoinnin vastuhenkilö on kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

Kirkkokerho

3–12-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden toisena ja kolmantena sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Talven kokoontumiskerrat 26.1., 6.2. ja 23.2.

Venäjänkielinen kirkkokerho

1–14-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden toisena lauantaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Talven kokoontumiskerrat 8.2. ja 14.3.

Perhekerho (aamukerho)

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa voi tavata muita aikuisia ja lapsia, saada uusia tuttavuuksia. Perhekerhossa on hartaushetki, lauluja, leikkejä ja askarteluja. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa tiistaisin klo 9.50–12.00. Kerhon aikana on muskari klo 10.10–10.25.

Perhekerho (iltakerho)

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa on hartaushetki, lauluja, leikkejä ja askarteluja. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa torstaisin klo 17.30–18.30.

Iltakerho

5–7-vuotiaille. Kerhossa on teemapäivät kuten kokkaus-, luonto-, askartelu- sekä leikkipäivät. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa maanantaisin klo 17.30–18.30.

Ponomarikerho

7-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtäviin kirkon Jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15.

LAHTI

Ympäristökerho

8–12-vuotiaille. Kerhossa tutustutaan luontoon ja ympäristöön, tehdään retkiä, pohditaan ympäristöasioita sekä leikitään. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17.00–19.00. Talven kokoontumiskerrat 28.1., 11.2. ja 10.3.

Kokkikerho

8–12-vuotiaille. Kerhossa leivotaan ja opetellaan ruoanlaittoa. Kerhossa ei valitettavasti voida huomioida erityisruokavaliota tai vaativia allergialistoja. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17.00–19.00. Talven kokoontumiskerrat 4.2., 18.2. ja 3.3. Ryhmään mahtuu vain 10 osallistujaa, kerhopaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen osoitteeseen marina.salokangas@ort.fi.

TAPAHTUU HYVINKÄÄLLÄ

Kirkkokerho

4–12-vuotiaille. Kerho kokoontuu joka kuukauden neljäntenä sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.50 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Talven kokoontumiskerrat 9.2. ja 15.3.

Ponomarikerho

7-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtäviin kirkon jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15. Talven kerrat 9.2., 23.2. ja 15.3.

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Laskiaistapahtumat lapsille ja aikuisille

Lappeenrannan ja Imatran seurakuntasaleilla sovintosunnuntaina 23.2. liturgian jälkeen. Blinitarjoilu ja herkkuja lapsille. Askartelua ja leikkejä (sään salliessa myös ulkona). Tilaisuudet päättyvät ehtoopalvelukseen kirkoissa klo 14.

Kasteen sakramentissa eli pyhässä toimituksessa tullaan seurakunnan jäseniksi. Löydätkö oikeanpuoleisesta kuvasta 7 eroavaisuutta? Voit lopuksi värittää toisen kuvista.



Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

KIRKOLLISET JUHLAT 31.1.–8.3.

***2.2. Herran temppeliintuominen**
9.2. Tuhlaajapojan sunnuntai
16.2. Tuomiosunnuntai
23.2. Sovintosunnuntai
1.3. Ortodoksisuuden sunnuntai
8.3. P. Gregorios Palamaksen sunnuntai

ARKKIPIISPA LEON PALVELUKSIA

***Su 2.2. klo 10 jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali, Helsinki**
Su 9.2. klo 10 jumalallinen liturgia, Kotikirkko, Helsinki
Ti 18.2. klo 10 jumalallinen liturgia, Kotikirkko, Helsinki
Su 23.2. klo 10 jumalallinen liturgia, Tapiola, Espoo
Su 23.2. klo 17 ehtoopalvelus, Uspenskin katedraali, Helsinki
Ma 24.2. klo 18 suuri katumuskanoni, Lohja
Ti 25.2. klo 18 suuri katumuskanoni, Nummelan rukoushuone
Ke 26.2. klo 18 suuri katumuskanoni, Pokrovan kirkko, Kirkkonummi
To 27.2. klo 17.30 suuri katumuskanoni, Myllypuron kappeli

METROPOLIITTA ELIAN PALVELUKSIA

1.2. vigilia, Tampereen kirkko
***2.2. liturgia, Tampereen kirkko**

RADIO & TV

Su 9.2. Yle Radio 1 klo 11

Valamon luostarin Kristuksen kirkastumisen kirkko, Heinävesi. Palveluksen toimittaa arkkimandriitti Sergei.

Su 16.2. Yle Radio 1 klo 11

Pyhän marittyriekisarinna Aleksandran kirkko, Turku. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Ion Durac ja kuoroa johtaa dir. cant. Pasi Torhamo.

Ke 26.2. Yle Radio 1 klo 18

Kouvola, Ristin ylentämisen kirkko. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Ville Kiiveri.

Su 8.3. Yle Radio 1 klo 11

Oulu, Pyhän Kolminaisuuden katedraali. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Marko Patronen.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

8.2. kirkkoherra Marko Patronen

29.2. pastori Joonas Ratilainen

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50

18.2. pastori Lasarus Jalonen

Mo'lidva sluuzb da ceerkavlaulid

Yle Sääpmi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo 10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.

24.2. Anna Lumikivi ja Hanna-Maaria Kiprianoff

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen, p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg, p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22, p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot: www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190
Pastori Mikko Leistola, p. 0400 413 196
Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200
Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944
Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250
Yli diakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739
Maria Susuna, p. 050 401 4798
Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019–31.7.2020), p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.) p. 040 544 7557
Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.), p. (koti) (09) 135 2902
Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040 5920 684, veikko.purmonen@gmail.com
Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757
Pastori Juha Hirvonen, juha.hirvonen@edu.hel.fi
Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.), p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643
Diakoni Olli Lassila, puh. 050 301 2618
DIAKONIATYÖNTEKIJÄT
Kari Hartikka, p. 040 703 4616
Elina Pale, p. 040 723 7632

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä nunna Elisabet, p. 050 585 3870
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 17 vigilia
***Su 2.2. klo 10 liturgia**
La 8.2. klo 17 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia
La 15.2. klo 17 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia
Ke 19.2. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-synnyttäjän Kozelshshanin ikonin äärellä)
To 20.2. klo 8 liturgia (Jumalanäidin juhla Kozelshshanin ikonin kunniaksi (kryptakappelissa))
La 22.2. klo 17 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Su 23.2. klo 17 ehtoopalvelus (anteeksianto, paastoon laskeutuminen)
Ma 24.2. klo 17 katumuskanoni
Ti 25.2. klo 17 katumuskanoni
Ke 26.2. klo 17 katumuskanoni
To 27.2. klo 17 katumuskanoni
Pe 28.2. klo 17 EPL
La 29.2. klo 17 vigilia
Su 1.3. klo 10 liturgia
Su 1.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 4.3. klo 17 EPL
Pe 6.3. klo 17 EPL
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
Su 8.3. klo 17 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian yhteydessä lastenkerho sekä ponomarikerho klo 10–12.30.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Heikki Huttunen (sij. 5.8.2019–31.7.2020),
kanttori Elia Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 17 vigilia, ru
***Su 2.2. klo 10 liturgia, ru**
Su 2.2. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 3.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 4.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 5.2. klo 8 liturgia
Ke 5.2. klo 17 yleinen rukouspalvelus (kolttasaa-me/suomi)
To 6.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 9.2. klo 10 syyrialaisortodoksinen liturgia
Su 9.2. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 10.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 11.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 12.2. klo 8 liturgia
Ke 12.2. klo 17 ehtoopalvelus
To 13.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 16.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 16.2. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 17.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 18.2. klo 8 liturgia
Ti 18.2. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 19.2. klo 8 aamupalvelus (laskiaisviikko)
Ke 19.2. klo 17 ehtoopalvelus
To 20.2. klo 17 ehtoopalvelus
Su 23.2. klo 10 liturgia arabiaksi
Su 23.2. klo 15 sovintosunnuntain ehtoopalvelus
La 29.2. klo 17 vigilia, ru
Su 1.3. klo 10 liturgia, ru
Ma 2.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 3.3. klo 17 ehtoopalvelus
To 5.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 7.3. klo 10 liturgia, suomi/viro
Su 8.3. klo 10 liturgia, en

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 31.1. klo 17 yleinen panihida
La 1.2. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 7.2. klo 17 yleinen panihida
La 8.2. klo 9 liturgia
Pe 14.2. klo 17 parastaasi
La 15.2. klo 9 liturgia
Pe 21.2. klo 17 yleinen panihida
La 22.2. klo 9 liturgia
Pe 28.2. klo 17 yleinen panihida
La 29.2. klo 9 liturgia
Pe 6.3. klo 17 parastaasi
La 7.3. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
Pappi päivystää kappelilla ma klo 10–13.

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 17 vigilia
***Su 2.2. klo 10 liturgia**
Ma 3.2. klo 8 liturgia (vanhurskas Simeon ja profeetta Hanna)

Ma 3.2. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ke 5.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 8.2. klo 17 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia
Ma 10.2. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ke 12.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 15.2. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (sielujen lauantai)
La 15.2. klo 17 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia
Ma 17.2. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ke 19.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 22.2. klo 17 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Su 23.2. klo 13 ehtoopalvelus
Ma 24.2. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ma 24.2. klo 16.30 yleinen katumuksen sakramentti
Ma 24.2. klo 17.30 katumuskanoni
Ti 25.2. klo 16.30 yleinen katumuksen sakramentti
Ti 25.2. klo 17.30 katumuskanoni
Ke 26.2. klo 8 EPL
Ke 26.2. klo 16.30 yleinen katumuksen sakramentti
Ke 26.2. klo 17.30 katumuskanoni
To 27.2. klo 16.30 yleinen katumuksen sakramentti
To 27.2. klo 17.30 katumuskanoni
Pe 28.2. klo 17.30 EPL (ja kolivan siunaus)
La 29.2. klo 17 vigilia
Su 1.3. klo 10 liturgia
Ma 2.3. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ke 4.3. klo 17.30 EPL
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia
Su 8.3. klo 12.30 akatistos (m. ja t. Johannes Sonkajanrantaalaiselle)

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

Stefanos-säätiön hoitaja: Lulian Pop,
stefanossaatio@gmail.com, p. 040 5922 066
Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 10 liturgia
La 15.2. klo 10 liturgia
Ti 25.2. klo 17 suuri katumuskanoni
Ke 26.2. klo 17 suuri katumuskanoni
To 27.2. klo 17 suuri katumuskanoni

Hoivakoti Helena

M:t Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 17.30 vigilia
***Su 2.2. klo 10 liturgia**
La 15.2. klo 17.30 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia
To 20.2. klo 17.30 akatistos (Kozelshtshanin Jumalansynnyttäjän ikonin juhla)
Ma 24.2. klo 17.30 katumuskanoni
La 29.2. klo 17.30 vigilia
Su 1.3. klo 10 liturgia

Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset ja puoliyö-

palvelus/paraklesis, klo 6.30 aamupalvelus ja klo 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatistos (ei keskiviikkoiltana). Puhtaan viikon keskiviikkona 26.2. EPL klo 9.

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus klo 17. Lauantaisin liturgia klo 10.30. Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä, ks. sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335
Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
Diakoni Harry Fagerlund, p. 044 511 6817

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 1.2. klo 17 vigilia
***Su 2.2. klo 10 liturgia**
Ke 5.2. klo 9 aamupalvelus
Ke 5.2. klo 17 vedenpyhitys
To 6.2. klo 9 liturgia
La 8.2. klo 17 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia
Ke 12.2. klo 9 aamupalvelus
Ke 12.2. klo 17 ehtoopalvelus
To 13.2. klo 9 liturgia
La 15.2. klo 17 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia
Ke 19.2. klo 9 aamupalvelus
Ke 19.2. klo 17 ehtoopalvelus
To 20.2. klo 9 liturgia
La 22.2. klo 17 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Su 23.2. klo 18 ehtoopalvelus
Ma 24.2. klo 18 katumuskanoni
Ti 25.2. klo 18 katumuskanoni
Ke 26.2. klo 9 aamupalvelus
Ke 26.2. klo 18 katumuskanoni
To 27.2. klo 18 katumuskanoni
Pe 28.2. klo 18 EPL
La 29.2. klo 17 vigilia
Su 1.3. klo 10 liturgia

Pastori Teemu Toivonen (työvapaalla)
Rovasti Heikki Huttunen (sij. 5.8.2019–
31.7.2020), p. 040 741 8792

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019
Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019-31.7.2020),
p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
pastori Alexandre Björklund (sij.)
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: yli diakoni Gennadij Stolbow

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

La 1.2. klo 16 katumuksen sakramentti
La 1.2. klo 16.30 panihida
La 1.2. klo 17 vigilia
Su 2.2. klo 9 katumuksen sakramentti
***Su 2.2. klo 10 liturgia**
Ke 5.2. klo 16 katumuksen sakramentti
Ke 5.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 8.2. klo 16 katumuksen sakramentti
La 8.2. klo 16.30 yleinen panihida
La 8.2. klo 17 vigilia
Su 9.2. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 9.2. klo 10 liturgia
Ke 12.2. klo 16 katumuksen sakramentti
Ke 12.2. klo 17 akatistos
La 15.2. klo 10 liturgia
La 15.2. klo 17 vigilia
Su 16.2. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 16.2. klo 10 liturgia
Ke 19.2. klo 16 katumuksen sakramentti
Ke 19.2. klo 17 ehtoopalvelus
La 22.2. klo 16 katumuksen sakramentti
La 22.2. klo 16.30 yleinen panihida
La 22.2. klo 17 vigilia
Su 23.2. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 23.2. klo 10 liturgia
Su 23.2. klo 17 ehtoopalvelus (sovintosunnuntai)
Ma 24.2. klo 17 katumuskanoni
Ti 25.2. klo 17 katumuskanoni
Ke 26.2. klo 9 EPL
Ke 26.2. klo 17 katumuskanoni
To 27.2. klo 17 katumuskanoni
La 29.2. klo 10 liturgia
La 29.2. klo 16 katumuksen sakramentti
La 29.2. klo 16.30 yleinen panihida
La 29.2. klo 17 vigilia
Su 1.3. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 1.3. klo 10 liturgia
Ke 4.3. klo 17 EPL
La 7.3. klo 16 katumuksen sakramentti
La 7.3. klo 16.30 panihida
La 7.3. klo 17 vigilia
Su 8.3. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 8.3. klo 10 liturgia

■ Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån
Gudstjänsterna förrättas av fr Heikki Huttunen

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 1.2. kl 17 vigilia
***Sö 2.2. kl 10 liturgi**
Lö 29.2. kl 17 vigilia
Sö 1.3. kl 10 liturgi

Svensk studiegrupp

Tis 18.2. kl 17.45 i Mirolybovsalen. Temat: Fastan i praktiken

■ Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)
Heikki Huttunen, 040 741 8792.

ENGLISH SERVICES

Sun 9.2. at 10 liturgy
Sun 8.3. at 10 liturgy

■ Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Heikki Huttunen, 040 741 8792.
Κυριακή 16.2. στις 9.00 ὄρθρος και Θεία
Λειτουργία

■ Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Марку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi
Канцелярия прихода
Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Александр Бьёрклунд, тел. 040 146 2400
alexandre.bjorklund@ort.fi
Регент
Ирина Червинский–Матси,
тел. 09 85 646 141
Русск

■ Хельсинки Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210
Священник Александре Бьёрклунд
Регент Ирина Червинский–Матси
Русскоязычный священник дежурит в
сторожке Свято-Троицкого Храма
каждый вторник с 10–12. Исповедь в
среду с 16–17, в субботу с 16–16.30, в
воскресение с 9–10.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб. 1.2 в 16.00 Исповедь
Сб. 1.2 в 16.30 Панихида
Сб. 1.2 в 17.00 Всенощное бдение
Вс. 2.2. в 9.00 Исповедь
***Вс. 2.2. в 10.00 Литургия**
Вт. 4.2 с 10 – 12 Молебен
Ср. 5.2 в 16. 00 Исповедь
Ср. 5.2. в 17.00 Вечерня
Сб. 8.2. в 16.00 Исповедь
Сб. 8.2. в 16.30 Панихида
Сб. 8.2. в 17.00 Всенощное бдение
Вс. 9.2. в 9.00 Исповедь
Вс. 9.2. в 10.00 Литургия
Вт.11.2. с 10 – 12 молебен
Ср.12.2. в 16. 00 Исповедь
Ср.12.2. в 17.00 Акафист Пресвятой
Богородице
Сб.15.2. в 10.00 Литургия
Сб.15.2. в 17.00 Всенощное бдение
Вс 16.2 Неделя о Страшном суде
Вс 16.2. в 9.00 Исповедь
Вс 16.2. в 10.00 Литургия
Вт 18.2. с 10 – 12 молебен
Ср 19.2. в 16.00 Исповедь
Ср 19.2. в 17.00 Вечерня
Сб 22.2 в 16.00 Исповедь
Сб 22.2 в 16.30 Панихида
Сб 22.2 в 17.00 Всенощное бдение
Вс 23.2. в 9.00 Исповедь
Вс 23.2. в 10.00 Литургия
Вс 23.2. в 17.00 Вечерня. Чин прощения.

Пн 24.2. в 17.00. Великое повечерие с пением
канона прп. Андрея Критского
Вт 25.2. в 17.00. Великое повечерие с пением
канона прп. Андрея Критского
Ср 26.2. в 9.00. Литургия Преждеосвященных
Даров
Ср 26.2. в 17.00 Великое повечерие с пением
канона прп. Андрея Критского
Чт 27.2. в 17.00 Великое повечерие с пением
канона прп. Андрея Критского
Сб 29.2. в 10.00. Литургия
Сб 29.2. в 16.00. Исповедь
Сб 29.2. в 16.30 Панихида
Сб 29.2. в 17.00 Всенощное бдение
Вс 1.3. в 9.00 Исповедь
Вс 1.3. в 10.00 Литургия
Вт 3.3. с 10 – 12 молебен
Ср 4.3. в 17:00 Литургия Преждеосвященных
Даров
Сб 7.3. в 16.00. Исповедь
Сб 7.3. в 16.30 Панихида
Сб 7.3. в 17.00 Всенощное бдение.
Вс 8.3. в 9.00 Исповедь
Вс 8.3. в 10.00 Литургия

■ Храм при доме престарелых Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,

Hämeentie 55, 00580 Helsinki,
тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб. 1.2 в 17.30 Всенощное бдение
***Вс. 2.2. в 10.00 Литургия**
Сб.15.2. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 16.2. в 10.00 Литургия
Чт 20.2. в 17.30 акафист
Пн 24.2. в 17.30. Великое повечерие с пением
канона прп. Андрея Критского
Сб 29.2. в 17.30 Всенощное бдение
Вс 1.3. в 10.00 Литургия

■ Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
Jauhokuja 3 B 2, 00920 Helsinki,
Священник дежурит в часовне по
понедельникам с 10:00 до 13:00.
Священник Иосиф Вола,
тел. 0405452250

■ Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости
Божией, Kallvikinniementie 35,
00980 Helsinki, тел. 010 277 900
Расписание богослужений: www.sofia.fi

■ Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в
Тапиола, Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221
Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646
127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

■ Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккуриала
Läntinen Valkoisenlähdeentie 48, 01450 Vantaa
Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646
125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов,
тел. 040 749 1560.

tiedot, isä Timo, puh. 0400 654 883. Seuraavat koontumiset ovat 19.2. ja 4.3.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб! Духовные беседы: в воскресенье 9.2. после литургии «Путь к великому посту» в воскресенье 8.3. после литургии «Особенности великопостных богослужений»

Parikkala-Rautjärven tiistaiseura

Tapaaminen 19.2.2020 klo 14 Ethel Hammarbergin kotona, osoite Roihankatu 4, Simpele.

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lappeenrannassa maanantaisin klo 16.30–17.30 lastenkerho.

Imatran seurakuntatalon kerhohuoneessa tiistaisin klo 18 lastenkerho (alle kouluikäisille) ja keskiviikkoisin 16.30 sinapinsiemenkerho (7–12-vuotiaille).

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь».

В Лаппеенранта по понедельникам в 16.30–17.30 детский кружок.

В Иматра по вторникам 18 детский кружок (дошкольного возраста) и по средам в 16.30 детский кружок для школьников.

Kerhot ovat seurakunnan jäsenille ilmaisia, muilta peritään 50 euroa / lukukausi. Kerhot eivät kokoonnu koulujen loma-aikana.

Nuortenpiiri

kokoontuu Lappeenrannassa ja Imatralla noin kerran kuussa. Lisätietoja Nupin toiminnasta isä Andreilta p. 0400 411923, e-mail. andrei.verikov@ort.fi

KIRKKOMUSIIKKI SEURAKUNNASSA

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiinnostaa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia kirkkomusiikista lisää. Seurakunnassamme on tarjolla kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta: kirkkolaulupiirejä ja kirkkokuoro toimintaa. Kirkkokuoroon mukaan haluavia pyydetään ottaamaan yhteyttä seurakunnan kanttoreihin. Suomenkielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa Maria Verikov. Seurakunnassamme on myös kirkkoslaavinkielistä kuoro toimintaa, josta vastaa Tatiana Mäkelä. Kirkkokuorot kokoontuvat maanantaisin Lappeenrannassa ja tiistaisin Imatralla. Lisäksi kanttori Maria antaa keskiviikkoisin vuorotellen molemmilla paikkakunnilla pienryhmissä tapahtuvaa äänenmuodostuksen opetusta.

LAPPEENRANTA

Kirkkokuorot

Suomen- ja slaavinkielisten kirkkokuorojen harjoitukset Lappeenrannassa ma kello 18.
ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лаппеенранта по понедельникам в 18.
Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Kirkkolaulupiiri

Ke 12.2. klo 18 seurakuntasalilla, laulamme lisää Pyhiinvaeltajan lauluja

ИМАТРА

Kirkkokuorot

Suomen- ja slaavinkielisten kirkkokuorojen harjoitukset Imatralla ti kello 18.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в

Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

TAPAHTUMIA SEURAKUNNAN ALUEELLA

Laskiaistaapahtuma lapsille ja aikuisille

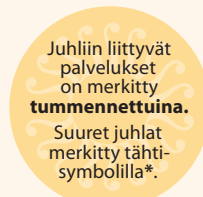
Lappeenrannan ja Imatran seurakuntasaleilla sovintosunnuntaina 23.2. liturgian jälkeen. Blinitarjoilu ja herkkuja lapsille. Askartelua ja leikkejä (sään sallissa myös ulkona). Tilaisuudet päättyvät ehtoopalvelukseen kirkoissa kello 14.

Arkkimandriitta Mikael vierailee seurakunnassa

Isä Mikael Valamon luostarista kertoo pyhittäjä Johannes Valamolaisen elämästä ja kanonisoinnista Imatralla lauantaina 28.3. kello 15 seurakuntasalilla. Sunnuntaina 29.3. Lappeenrannan seurakuntasalilla liturgian jälkeen. Molemmissa tilaisuuksissa kahvitarjoilu.

Katumuksen sakramenttiin osallistuminen suuren paaston aikana

Suuren paaston aikana katumuksen sakramenttiin on hyvä jokaisen osallistua. Keskiviikkoisin pappi päivystää kirkossa kello 16–17 ennen paastoliturgian alkamista. Lauantaisin vigilian yhteydessä voi osallistua katumukseen tai sopimalla papiston kanssa erillisen ajan. Suurella viikolla katumuksen sakramenttia ei toimiteta enää.



TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
Avoimna ti–pe klo 9–13
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi, www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten kansliassa tiistaisin klo 9–12
2. pappi Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057
Osa-aikainen pappi Jelisei Rotko, p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com

KANTTORIT

Diakoni Heikki Hattunen, p. 050 557 0051, heikki.hattunen@ort.fi
Kerttu Halonen (sij. 31.1.2020 saakka), p. 044 301 0974, kerttu.halonen@ort.fi
Jenni Hakkarainen (alk. 1.2.2020), jenni.hakkarainen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčič (opintovapaalla)
Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula (sij. 1.9.2019–31.8.2021) p. 040 1781 633 vasili.venkula@gmail.com
Kanslisti Arja Pikkumarju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641, mikael.punnala@gmail.com
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697, jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

Pe 31.1. klo 17 ehtoopalvelus, hiippakuntapäivät
La 1.2. klo 8.30 aamupalvelus, hiippakuntapäivät
La 1.2. klo 18 vigilia
***Su 2.2. klo 10 liturgia, Herran temppeleintuominen, mtp Elia**
Ti 4.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 5.2. klo 8 liturgia
La 8.2. klo 18 vigilia
Su 9.2. klo 10 liturgia, sl
Ti 11.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 12.2. klo 8 liturgia
La 15.2. klo 18 vigilia
Su 16.2. klo 10 liturgia, kansanlaulu
Ti 18.2. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 19.2. klo 8 aamupalvelus, ei liturgiaa
La 22.2. klo 18 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia

Su 23.2. klo 18 sovintosunnuntain ehtoopalvelus

Ma 24.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS
Ma 24.2. klo 18 katumuskanoni
Ti 25.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS
Ti 25.2. klo 18 katumuskanoni
Ke 26.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH
Ke 26.2. klo 18 katumuskanoni
To 27.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH
To 27.2. klo 18 katumuskanoni
La 29.2. klo 18 vigilia
Su 1.3. klo 10 liturgia, sl
Ke 4.3. klo 18 EPL
Pe 6.3. klo 18 EPL
La 7.3. klo 10 liturgia, rom
La 7.3. klo 18 vigilia
Su 8.3. klo 10 liturgia

■ Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 9.2. klo 10 liturgia
To 13.2. klo 18 Jeesus-rukous
La 22.2. klo 18 vigilia
Su 23.2. klo 10 liturgia
Ti 25.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH
Ti 25.2. klo 18 katumuskanoni
To 27.2. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS
To 27.2. klo 18 katumuskanoni
To 5.3. klo 18 Jeesus-rukous
Su 8.3. klo 10 liturgia

■ Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

***Su 2.2. klo 10 liturgia**
Su 15.3. klo 10 liturgia
To 21.5. klo 10 liturgia (helatorstai)

■ Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 29.3. klo 10 liturgia
Su 26.4. klo 10 liturgia

■ Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu 6
Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 1.3. klo 10 liturgia
Ma 13.4. klo 10 liturgia (pääsiäismaanantai)
Su 3.5. klo 10 liturgia

■ Akaa

Ev.lut. seurakuntasali, alasali, Sontulantie 1

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.4. klo 10 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Hartauseräkirjat netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>.
Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkkokalenterista.

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro
Kuoron laulua voi kuunnella netistä haku-sanoilla: "Liturgia Tampereelta 23.11.2019".
Konsertit:
2.2. Pirkanmaan hoitokoti,
7.5. klo 19 Tampereen Vanha kirkko,
14.5. klo 20 Valamon luostarin pääkirkko,
15.5. klo 20 Joensuun evl kirkko (Ortodoksiset kirkkolaulupäivät: www.ort.fi/klp).

Päiväpiiri

Kokoontuu parillisten viikkojen torstaina klo 12 Nikolainsalissa.

Nokian tiistaiseura

27.2.2020 klo 18 Taisto ja Inkeri Vuorinen, Jyrämaankatu 2
26.3.2020 klo 18 Sanna Leppänen, Siivikkalantie 46, Ylöjärvi
23.4.2020 klo 18 Ahti ja Pirkko Holappa, Rinnekatu 31 D 27
28.5.2020 klo 18 Taisto ja Riitta Bister, Maununkatu 8 A 46

Tampereen toimintakerhon teemaillat

11.2. Pietarin alueen luostarit, Terhi Saarenoja
10.3. Tuokiokuvia Armenian matkalta, isä Heikki Honkamäki
21.4. Ilmestyskirja, isä Jelisei Rotko
19.5. Martin Buber, isä Aleksej Sjöberg
Teemaillat alkavat klo 18 ehtoopalveluksen jälkeen. Kahvi-teetarjoilu, josta vapaaehtoinen maksu. Tulot käytetään kirkkosalin kaunistamiseen.

Ruusutalkoot

Tervetuloa virpovitojen ruusutalkoisiin Nikolaintalon kerhohuoneelle torstaina 12.3. (HUOM! viikonpäivä!), pe 20.3., pe 27.3. ja pe 3.4. klo 14–17. Yhteyshenkilö Riitta Bister, puh. 050 3743852

TAPAHTUMIA

Rivoreran konserttikiertue

Ohjelmisto koostuu georgialaisesta ortodoksisesta kirkkomusiikista sekä kansanlaulusta osin perinteisillä soittimilla.
31.1. Tampere, Tuomiokirkko (Tuomiokirkonkatu 3 b) klo 19
Liput: lippu.fi -palvelusta 22,50 euroa, tuntia ennen ovelta käteisellä 25 euroa

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila, p. 050 569 3671
Sihteeri Maria Ojanen, p. 050 381 2063
Tiistaiseuran nettisivuilta löydät ajankohtaisimmat tiedot tulevista tapahtumista. Osoite on www.porinseuduntiiistaiseura.fi. Tiistaiseuramme tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille. Tervetuloa tutustumaan toimintaamme!

Tiistaiseurailat

Tiistaiseurailat pidetään Porin ortodoksisella kirkolla joka toinen tiistai klo 18. Ilta aloitetaan rukoushetkellä. Isä Aleksej, isä Heikki, kanttorit Heikki ja Jenni sekä nuorisotoimenohjaaja Vasili alustavat kukin vuorollaan tiistaiseurailloissamme. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmiä kiinnostavista aiheista. Jokaisessa illassa on tarjolla maittava kahvipöytä sekä aina hauskat miniarpasset. Seuraavat kokoontumiset ovat 11.2. ja 10.3.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Kirkkokahvien laittajia kaivataan!

Kevään kirkkokahveille kaivataan järjestäjiä. Ei ole pakko leipoa; riittää, jos pääset muuten aut-

tamaan. Kiinnostuneet voivat ilmoittautua Marialle, p. 050 3812063.

Lukupiiri

kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 16. Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. 2.2. käsiteltävä teos: Kyllikki Forssell ja Raila Kinnunen: Suurella näyttämöllä. 1.3. käsiteltävä teos: Nikolai Leskov: Mtsenskin kihlakunnan lady Macbeth.

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltain klo 18. Vetäjänä toimii Yrjö Luonila. Seuraava kokoontuminen on ti 18.2. Aluksi on ehtoopalvelus. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon liittymistä.

Porin kirkkokuoro

Johtaa kanttori Marianna Länne. Harjoitukset pidetään Porin kirkolla kaksi kertaa kuussa erikseen sovittavana ajankohtana. Uusilla laulajilla toivotaan olevan kuorolaulukokemusta. Lisätietoja: marianalanne@gmail.com

Askartelukerho Pyöröset

Kokoontuu joka toinen keskiviikko klo 15–17. Kerhon pyörittäjänä toimii Anita Luonila. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia tuulia. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Seuraavat kokoontumiset ovat 5.2., 19.2. ja 4.3.

Porin Seudun Tiistaiseura ry:n vuosikokous

Vuosikokous pidetään Porin ortodoksisella kirkolla Teologialisissa sunnuntaina 23.2. klo 12. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa! Johntokunta.

Pyhiinvaellusmatka

Uuden Valamon luostariin Heinävedelle pe 24.–su 26.4. Mahdollisuus vierailuun myös Lintulan luostarissa. Lisää tietoa matkasta nettisivuilla. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 8.3. mennessä Marialle, p. 050 381 2063 ja maria.ojanen@outlook.com. Matka toteutuu, jos lähtijöitä on riittävästi.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitostyöntekijä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatoimen päivystykseen.

Huom! Päivystysajoissa muutoksia!
Päivystämme ma, ti ja to
klo 9–12 puh. (09) 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniapalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät kalenterisivuilta.

OSALLISTUMISTA JA HYVINVOINTIA

Diakoniaruokailu

Pienituloisille suunnattu yhteisruokailu järjestetään joka tiistai Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12–13. Sisään pääsee klo 12.30 asti. Ateria maksaa yhden euron. Lämpimästi tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308.

Olonelos

Olonelos on kaikille avoin kohtaamispaikka. Lämpimästi tervetuloa viettämään aikaa kanssamme, lukemaan lehtiä tai osallistumaan käsitöiden merkeissä toimintaamme. Kokoonnumme diakoniatoimen kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen tiistaisin heti diakoniaruokailun jälkeen noin klo 12.45–14.15. Seuraavat kerrat 4.2. ja 3.3. Voit halutessasi ottaa mukaasi omat langat, puikot ja virkkuukoukut tai valita välineet pienestä ”käsityökirjastostamme”. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua – tule mukaan sellaisena kuin olet! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstaipäivinä klo 12–14. Kerhossa on tarjolla luentoja, esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron lounas. Torstaina 6.2. vieraana kirjailija Eira Mollberg. 20.2. laskiaistunnelmiin johdattaa Jori Otsa & Mah’orkka. 5.3. vieraana isä Teo Merras. Tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Kari Hartikka, puh. 040 703 4616.



Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä. Keskiviikkona 5.2. kokoonnumme klo 14 Pasilan juna-asemalla Kaivokukan edessä, josta siirrymme yhdessä Töölön seurakunnan monitoimitila Fokukseen. Runebergin päivän kunniaksi nautimme perinteisiä torttuja! Helsingissä kokoontuville Kahvitreffille tulee ilmoittautua etukäteen puhelimitse tai sähköpostilla: elina.pale@ort.fi. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632. Ti 11.2. klo 14–15 Tikkurilan juna-aseman Robert’s Coffee (Asematie 11, Vantaa). Kahvitreffit ovat maksuttomia, ei ilmoittautumista. Lisätietoja: Johanna Jomppanen p. 050 404 9 404. Maria Pariisilaisen piirin kahvitreffit: 4.2. klo 14–15 Marian konditoria Kauppakeskus Espoontori 2, krs Kamreerintie 3, Espoon keskus. Ke 26.2. klo 14–15 Cafe Ciao Kauppakeskus Pikkulaiva Ulappakatu 2, Espoonlahti, Espoo. Kahvitreffit ovat maksuttomia, eikä tarvitse ilmoittautua. Lisätietoja: Taisia Pohjola p. 040 583 2915

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff
p. 040 350 1951

Tavataan kirkolla

”Tavataan kirkolla” on kaikille avoin, vapaamuotoinen kohtaamispaikka. Tule juttelemaan ja kertomaan kuulumisasi alueen työntekijöiden kanssa. Paikalla pappi, diakoniatyöntekijä ja kanttori. Tarjolla kahvia ja teetä, ei ilmoittautumista. Tapaatte meidät kirkoilla kerran kuukaudessa. Lämpimästi tervetuloa!

- Järvenpään kirkko torstaina 13.2. klo 12–14 (Kartanonatie 45 Järvenpää)
- Porvoon kirkko 13.2. klo 15–17 (Vanha Helsingintie 1 Porvoo).

Lisätietoja: Jaana Björninen p. 040 030 4361.

Tikkurilan kirkko 5.2., 26.2 ja 29.4. klo 14–15.30 (Läntinen Valkoisenlähteentie 48 Vantaa).

Lisätietoja: Johanna Jomppanen p. 050 404 9 404.

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Seuraava kokoontuminen ti 11.2. klo 13–14.30 pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko, os. Kaupinkalliontie 2, Tapiola, Espoo. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.



Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**. Voit lähettää perheutisesi myös suoraan toimitukseen sähköpostitse ortodoksiviesti@ort.fi

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Benjamin René Kyburz, 30.11.2019
Samuel Sakarias Kyburz, 30.11.2019
Aapo Ilmari Tiira, 1.12.2019
Alva Elena Suomela, 29.12.2019
Mari Kaarina Julkunen, 11.1.2020

IKUINEN MUISTO

Maskulin Jorma Ilmari, s. 1941 Helsinki

Lahden seurakunta

Ikuinen muisto

Helena Marjatta Parviainen s. 1950 Iloimantsi
Elisabet Fomin s. 1939 Suojärvi

Kiitokset

Lämmin kiitos Hangon kuorolaisille ja torstaikerholaisille muistamisesta lauluin ja lahjoin täyttäessäni 70 vuotta.

Reijo Karhapää

Lämpimät kiitokseni Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle 7.12. rovestiksi siunaamisestani.

Raimo Pores



HUOMIONOSOITUKSIA SEURAKUNTALAISILLE

Kaakkoi-Suomen seurakunnan yhdistymisjuhlassa 19.1. arkkipiispa Leo myönsi huomionosoituksia seurakuntalaisille.

Piispallisen siunauskirjan saivat Lappeenrannan seurakunnasta Marjatta Rossi, Tiina Pussi, Minna Karhapää ja Ari Mäki-Leppilampi.

Kotkan seurakunnasta siunauskirjan saivat Esa Terviö ja Lars Forsman sekä Haminan

seurakunnasta Yrjö Palviainen, Iana Lang, Alekski Samontsik, Vesa Uotila, Marja-Leena Jaakkonen, Tiina Toikka, Heikki Sivonen ja Matti Filppu.

Pyhän Karitsan ritarikunnan mitalin saivat Haminan seurakunnasta Aleksanteri Kovaljeff, Irma Leimulahti ja Olga Fokina-Karvonen sekä ritarimerkin Vladimir Porokara.

TAIDE- JA IKONIKONSERVOINTI NINA JOLKKONEN-PORANDER

FM, TM, taidekonservaattori, AmO
Konservointia yli 20 vuoden
kokemuksella.
nina.jolkkonenporander@gmail.com
040 739 2149



TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

— perunkirjoitukset — hautakivityöt —

09 628 398

Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

”Rukousnauha pitää mieleni keskittyneenä rukoukseen, se kädessäni tunnen Jumalan läsnäolon. Kun nauha liikkuu sormissani, en tunne ajan kulu.”

nunna Nektaria, ET Terveys 8.1.

”Meidän suomalaisten juuret ja sydänpuu ovat kristinuskossa ja erityisesti sen luterilaisessa ja ortodoksisessa muodoissa. Molemmissa versioissa kaikuu kirkkaana käsitys armosta ja jokaisesta ihmisestä ainutkertaisena ja arvokkaana Jumalan kuvana.”

*kappalainen Jyrki Koivikko,
Länsi-Savo 5.1.*

”Ikonit, pyhät kuvat ovat kuin sanattomia runoja. Ne viittaavat tuonpuoleiseen ja jumalalliseen. Ovat ikkunoita toiseen maailmaan.”

*Mikael Miikkola,
Turun Sanomat 28.12.*

”Olen aina kärsinyt siitä, jos kirkossa on kirkkaat valot. Kirkossa ei tarvitse nähdä muuta kuin se, missä pappi liikkuu.”

*erakkomunkki Stefanos,
Satakunnan Kansan 27.12.*

”Jos joku kysyy viikonloppusuunnitelmia ja kerron meneväni jumalanpalvelukseen, keskustelu päättyy siihen. Ei tule lisäkysymyksiä.”

*näyttelytuottaja Berndt Arell,
Helsingin Sanomat 24.12.*

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjoituksia, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.

Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.



Kuva: Aleksis Savolainen

Kirkkomusiikin kehitysavustukset haettavissa

Kirkon keskusrahaston talousarviossa vuodelle 2020 on kirkolliskokouksen päätöksellä varattu 10 000 euron määräraha kirkkomusiikin kehittämiseen.

Kehitysavustukset ovat parhaillaan haettavissa. Avustusten ensisijaisia kohteita ovat kirkon piirissä toimivien kuorojen (seurakuntakuorot sekä yhdistyspohjaiset kuorot) kehittämisprojektit (esim. koulutus, uusien sävellysten tilaaminen, konsertit, kuorojen yhteistyöprojektit) ja työskentelymahdollisuuksien turvaaminen. Avustus ei ole matka-apuraha. Määrärahaa myönnettäessä kirkollishallitus kuulee kirkkomusiikin asiantuntijatahoja.

Avustushakemukset liitteineen tulee toimittaa kirkollishallitukselle 1.3.2020 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirkollishallitus@ort.fi.

Kirkollishallitus kuulee määrärahaa myönnettäessä kirkkomusiikin asiantuntijatahoja ja päättää avustuksista 22.4.2020 pidettävässä istunnossa.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto hakee pääsihteeriä

Toimi täytetään viideksi vuodeksi 1.11.2020 alkaen. Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN) on Suomessa toimivien kirkkojen, kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteistyöelin, keskustelufoorumi, toimeenpaneva järjestö sekä asiantuntijajelin.

Pääsihteerin tehtävä on johtaa SEN:n toimistoa, edistää Kristuksen kirkon ykseyttä, vahvistaa kirkkojen yhteistä todistusta ja toimia niiden yhteisen äänen kuulomiseksi yhteiskunnassa.

Toimessa tarvitaan

- teologian maisterin tutkintoa tai vastaavaa asiantuntemusta
- SEN:n jäsen- tai tarkkailijakirkon jäsenyyttä
- hyvää kirkollisen elämän tuntemusta
- perehtyneisyyttä kotimaiseen ja kansainväliseen ekumeniaan
- johtamiskokemusta, talouden tuntemusta ja vuorovaikutustaitoja
- sujuvaa suomen, ruotsin ja englannin kielen taitoa

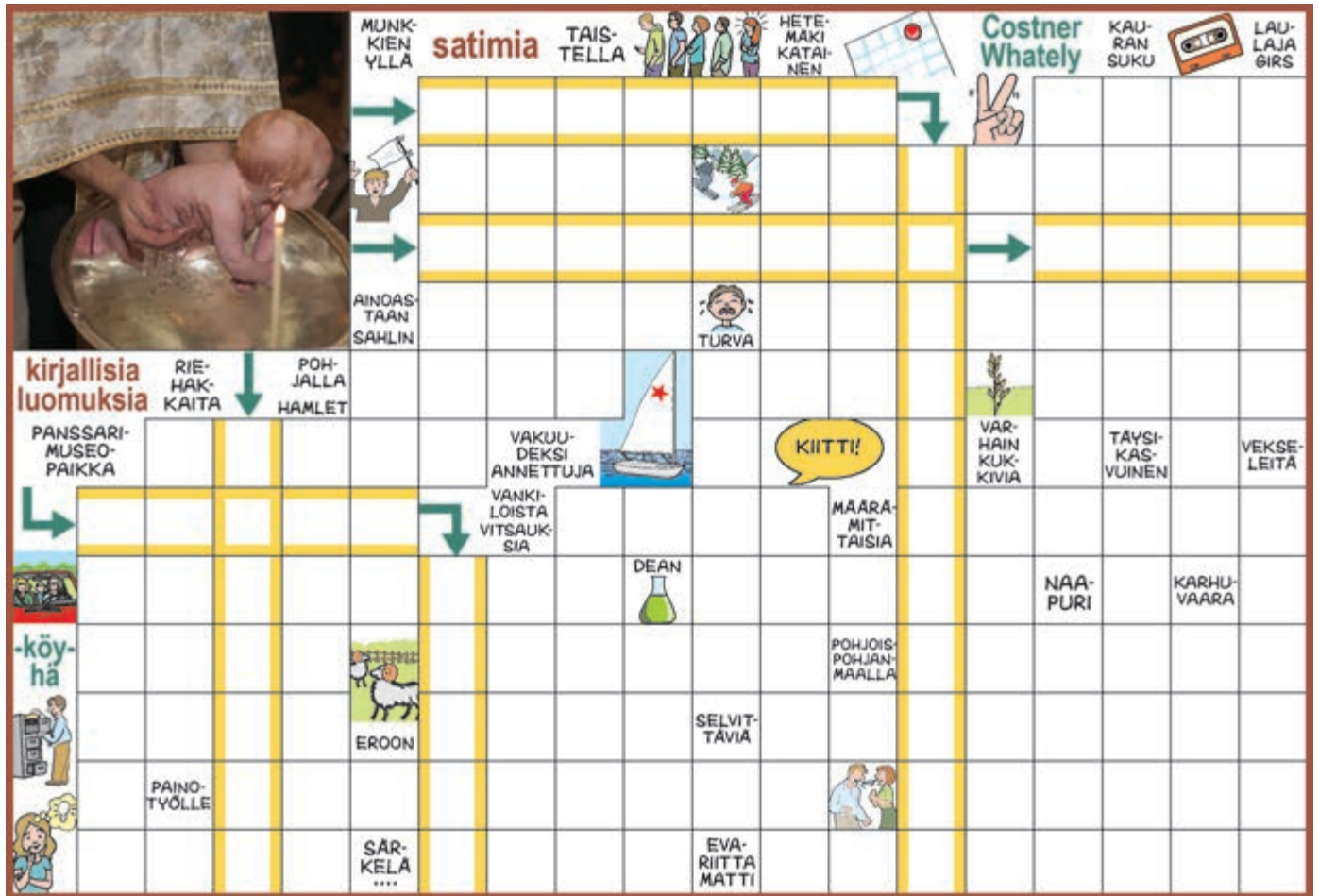
Palkkaus määräytyy KirVESTES:n vaatuvuusryhmän 701 mukaisesti.

Suomen Ekumeeninen Neuvoston hallitukselle osoitetun hakemuksen tulee olla perillä viimeistään 14.2.2020 klo 16.

Osoite: PL 210, 00131 Helsinki tai perry.johansson@ekumenia.fi

Lisätietoja: puheenjohtaja arkkipiispa Tapio Luoma arkkipiispa@evl.fi tai varapuheenjohtaja, piispa Matti Repo matti.repo@evl.fi (yhteydenotto pyynnöt sähköisesti).

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 1/20



www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 8/19 RATKAISU



Tänä vuonna ristisanatehtävissä paneudutaan kirkkomme pyhiin toimituksiin. Ristikon oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti/ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen ortodoksiviesti@ort.fi. Vastausten tulee olla perillä 13. helmikuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 2/20-lehdessä 6.3.

Edelliseen tehtävään saimme mukavasti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Raija Mutasta Imatralta**. Hänelle postitimme **Heli Laaksosen** runoteoksen *Aurinko. Porkkana. Vesi*. Onnittelumme!

Seuraavassa numerossa:

- ▶ 6. maaliskuuta ilmestyvässä Ortodoksiviestissä laskeudumme suuren paaston tunnelmiin.
- ▶ Tutustumme georgialaisiin paastoruokiin, maan ruokakulttuuriin sekä pääsiäisenviettopoihin.





Tuhlaajapojan sunnuntai 9.2.

*Sinulta saamani Isän kunniaperinnön minä
mielettömästi hylkäsin | ja antamasi rikkauden
paheisiin tuhlasin. | Sen tähden tuhlaajan sanoin
sinulle huudan: | Oi laupias Isä, | minä olen syntiä
tehnyt sinun edessäsi. | Ota minut katuvaishena
vastaan | ja tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.*

Kontakki, 3. säv.